National Library 56253
Gen.Acquisitions Section
Ottawa,Ont.
K1A ON4

National Library
Bibliothèque nationale
JAN 25 1978
CANADA

Second class mail registration number — 1989.

VABA EESTLANE

ILMUB IGAL TEISIPÄEVAL JA NELJAPÄEVAL

VABADE EESTLASTE HÄÄLEKANDJA

Nr. 2 (2445) XXVII aastakäik — Teisipäeval, 10. jaanuaril 1978 — Tuesday, January 10, 1978 — Üksiknumbri hind 35 senti

USA saadab Euroopasse veel 8000 sõdurit

President Carter lõpetas oma pika külastusreisi

WASHINGTON — Ühendriikide president Carter saabus möödunud reedel oma pikalt ümbermaailmareisilt tagasi Washingtoni. Tema viimased peatused olid Pariisis ja Brüsselis, kus president kohtas Prantsusmaa president Valery Giscard d'Estaing'iga ning NATO ja Euroopa ühisturu juhtivate isikutega. President mainis, et Ühendriigid suurendavad oma praegust 300.000-mehelist NATO kontingenti lähema 18 kuu jooksul veel 8000 sõduri võrra.

President Carter kohtas Pariisis ka sotsialistide juhi Francois Mitterandiga. Kohtumist peetakse diplomaatiliselt väga oluliseks sammuks, kuna Prantsusmaal seisavad eelolevas märtsis ees otsustavad parlamendivalimised, kus Mitterand oma sotsialistide parteiga mängib tähtsat osa.

Mitterandi koalitsioon kommunistidega on küll praegu lagunemise faasis kuid võimalused koostööks kommunistidega jäävad alati püsima.

President mainis Brüsselis Euroopa ühisturu esindajatele, et Ühendriikide majanduselu on üle saanud oma raskustest ning olukord areneb paranemise suunas. Carter pani ühisturu esindajatele südamele, et nad suhtuksid positiivselt Genfis käimasolevale rahvusvahelisele kaubanduskonverentsile. Kõneledes NATO alaliste esindajatega Brüsselis,

pööras president kaudselt Varssavi pakti riikide poole ja nõudis neilt suuremat paidlikkust sõjavägede välja tõmbamiseks Kesk-Euroopast.

President Carter selgitas tagasijõudmisel Washingtoni ajakirjanikele ka oma plaani Palestiina küsimuse lahendamiseks Kesk-Idas. Tema arvamise kohaselt on Palestiina araablaste kodumaa küsimust võimalik lahendada sel teel, et nende elamispiirkonna administratsioon antakse mõneks ajaks araablaste ja juutide ühiseks hooleks,

kusjuures Palestiina araablased saavad piiratud õiguse oma „tuleviku üle otsustamiseks".

President Sadati nõudmised kõigi juudi asulate likvideerimiseks okupeeritud aladel on tekitanud vastulöögi Jeruusalemmas, kus peaminister Begin mainis,

et Iisrael loobub oma rahupakkumistest ja katkestab läbirääkimised kui Sadat ei vähenda oma nõudmisi ning ei osuta suuremat paidlikkust.

USA kardab Euroopas sõda konventsionaalsete relvadega

WASHINGTON — Ühendriikide eksperdid on koostanud valitsusele rapordi lääneriikide väljavaadete kohta kui ida ja lääne vahel peaks puhkema suurem sõda. Eksperdid väidavad, et N. Liit ei ole võimeline võitma tuumasõda kuid Ühendriikidel ja ta liitlastel on suuri probleeme kui kommunistlikud riigid tungivad Lääne-Euroopale kallale konventsionaalsete relvadega.

Washingtonis mainitakse, et rapordi tulemusena hakatakse Ühendriikides panema senisest suuremat rõhku konventsionaalsete relvade soetamisele kuna strateegilise arsenali moderniseerimine jäetakse tahaplaanile.

Võimaliku konventsionaalsete relvadega peetava sõja puhul mainitakse, et lääneriikidel on suuri raskusi kommunistlikkude jõudude pidurdamisega

ning lääneliitlased kaotavad kommunistidele paratamatult osa Lääne-Euroopa territooriumist.

Rapordis avaldatakse ka kartust, et Korea poolsaarel puhkeva sõja korral võivad kommunistliku Põhja-Korea üksused vallutada Lõuna-Korea pealinna Söuli. Samuti mainitakse, et N. Liidu allveelaevad võivad pidurdada õli vedu lääneriikidesse,

uputades tanklaevu ja tungides kallale õli produtseerivatele riikidele Kesk-Idas.

Ühendriikide valitsus on arvestanud juba rapordis esitatud tähelepanekutega ning need kajastuvad ka uues riigikaitse eelarves, mis esitatakse Kongressile järgmisel kuul.

Montreali eesti võimlemise grupp „Eesti School of Modern Gymnastics" esines ballidega võimlemises Montreali olümpiastaadionil 27. nov. Grey Cup'i mängu vaheajal ligemale 70.000 pealise publiku ees. Mängu jälgis teiste hulgas ka Kanada föderaalvalitsuse spordiminister Iona Campagnolo, kes hilisemal kokkupuutel avaldas tunnustust eesti tüdrukuile hea esinemise eest. Pildil näeme võimlejate rivi enne esinemist. Vasakult esimene ja teine Maarika Paul ja Hille Sutt, viies Kaie Ojamaa, kuues Helle Leitham.

Külmus oma kodus surnuks

STOKHOLM (EPL) — Pühade eel leiti Stokholmis oma korterist Yttersta Tvärgrändil nr. 6 surnult 77-aastane eestlane Juhan Ress. Ta oli surnuks külmunud oma voodis.

Juhan Ress elas linna poolt lammutamisele määratud majas. Kui üürnikele tuli evakueerimiskorraldus ja neile vahendati teised korterid, keeldus Ress lahkumast. Ettevõte, kes lammutamist korraldas, lülitas maja välja elektri- ja veevarustusest, millega ka viimase järelejäänud elaniku korter muutus elamiskõlbmatuks.

Jonnakas eestlane jäi aga sellegipoolest oma kodusse ja sundabinõud tema väljasaamiseks lõppesid traagiliselt.

Toronto Eesti Seltsi
EESTI VABARIIGI 60. AASTAPÄEVA
JUUBELIBALL
14. jaan. 1978 kell 7 õ. Eesti Majas
EESKAVA ⊙ BAAR ⊙ G. ILTALI ORKESTER
Külmlaud — vein
Pääsmete eelmüük Eesti Majas teisipäeva ja neljapäeva õhtul ja laupäeva hommikul või tel. 757-7763, 223-5323
Hind $25.— paarilt
TORONTO EESTI SELTS

KALEV-ESTIENNE ELIIT-VÕIMLEJATE
NÄITEMÜÜK kireva eeskavaga
KOHVILAUD ☆ LOTERII
Pühap., 15. jaan. kell 3.30 — 7 p.l.
Peetri kiriku saalis, 817 Mt. Pleasant Rd.

Eesti Naisselts Montrealis
korraldab neljapäeval, 19. jaanuaril 1978 Jaani kiriku seltskondlikes ruumes
A. H. Tammsaare 100-aastase sünnipäeva mälestusõhtu
mille keskpunktiks on dr. A. KURLENTSI ettekanne
„TAMMSAARE JA TÄNAPÄEV"
Kogunemine kohvitassi juures alates kell 6.45. Kava algus kell 7.30. Kõik on teretulnud.

Laupäeval, 4. veebr. 1978. a. algusega kell 7 õhtul
Toronto Eesti Majas
SAARLASTE KÜÜNLAPÄEVA KOKKUTULEK
Ettekanded — baar — einelaud
Tantsuks mängib V. GUSTAVSONI ORKESTER
Sissepääs $5.00
Laudade ettetellimiseks helistada A. Kapp, tel. 421-1416

KANADA EESTI TEATER
A. H. TAMMSAARE 100. sünnipäevaks
„JUUDIT"
Pühapäeval, 5. veebr. kl. 3 p.l. Monarch Park Secondary School
NUMMERDATUD PÄÄSMETE ettetellimine tel. 485-7823

TORONTO EESTI RAHVATANTSIJATE RÜHM „KUNGLA" ESITAB
„RABAKÜLA POISTE EHALKÄIK"
Tantsu- ja laulupõimik 3. vaatuses
Külalisesinejaks New Yorgi rahvatantsijad „Saarevikat"
RAHVAPILLIORKESTER ⊙ LAULUANSAMBEL
Laupäeval, 18. veebruaril 1978 kell 7.30 õ.
Sir John A. Macdonald Collegiate, 2300 Pharmacy Ave. (Finch & Pharmacy)
Pääsmed $5.—, lapsed ja pensionärid $3.—

EESTI MAJANDUSKLUBI KANADAS
XII AASTAPÄEVA BALL
21. jaanuaril 1978. a. kell 7.00 õhtul Ascot Inn'i Humber Valley ballisaalis, Rexdale Blvd. #534
Tantsuks BILL BERLE ORKESTER
Osavõtt klubiliikmeile ja nende külalistele. Registreerida hiljemalt 16. jaan. härra E. Hopp'ile telef. 481-7028

Toronto Eesti Meeskoor ja Hamiltoni „Helletajad"
POP-KONTSERT
pühap., 15. jaan. 1978 kell 2 p.l.
Monarch Park Secondary School'is, 1 Hanson St.
Pääsmed $5.— ja $4.—

Uuendage „Vaba Eestlase" tellimine 1978. aastaks!
Hoidke elavana Põhja-Ameerika ainuke kaks korda näd alas ilmuv eestikeelne ajaleht — tellige „Vaba Eestlast"
Tellimiskupong lk. 3

VABADE EESTLASTE HÄÄLEKANDJA

VABA EESTLANE

VÄLJAANDJA: O/Ü Vaba Eestlane, 135 Tecumseth St Torontos.
PEATOIMETAJA: Karl Arro
TOIMETAJA: Hannes Oja
POSTIAADRESS: P.O. Box 70, Stn. C, Toronto 3, Ont. M6J 3M7
TELEFONID: toimetus 364-7521, talitus (tellimised, kuulutused, ekspeditsioon) 364-7675

TELLIMISHINNAD Kanadas: aastas $30.—, poolaastas $16.— ja veerandaastas $9.—, kiripostiga aastas $48.—, poolaastas $25.50 ja veerandaastas $13.50.

TELLIMISHINNAD väljaspool Kanadat: aastas $32.—, poolaastas $17.— ja veerandaastas $9.50. Kiripostiga USA-s: aastas $53.—, poolaastas $27.50 ja veerandaastas $15.—

LENNUPOSTIGA ülemere-maadesse: aastas $62.—, poolaastas $31.50 ja veerandaastas $16.50

Aadressi muudatus 30 c. — Üksiknumbri hind 35 c.

FREE ESTONIAN

Published by Free Estonian Publisher, Ltd., 135 Tecumseth St., Toronto 3, Ont. M6J 2H2

Kommunismi eest põgenevad vietnamlased otsivad endale uut kodumaad.

President Carter Poolas

Ühendriikide presidendi Jimmy Carteri äsjase maailmareisi ahelikus huvitab meid kahtlemata eriti tema külaskäik Poola pealinna Varssavi. See oli ainuke raudeesriidetagune riik ja kommunistlik pealinn, kus president suvatses peatuda ja sealsete võimumeestega kontakti võtta ning seetõttu annab Varssavi visiit ka teatud põgusa pildi Ameerika Ühendriikide suhtumisest raudeesriidetagustesse riikidesse ja ameeriklaste hoiakust Ida-Euroopas asuvatesse N. Liidu satelliitriikidesse.

President Carteri peatus Varssavis laseb teha mõningaid järeldusi Ühendriikide praeguse välispoliitika hindamisel suhtlemisel N. Liiduga ja tema mõjuvõimu alla kuuluvate kommunistlike Ida-Euroopa riikidega.

Ühendriikide tagasihoidlik ja sordiini alla surutud välispoliitika, mis kardab kõiki võimalikke kollissioone N. Liidu imperialistliku ja kolonialistliku välispoliitilise joonega, katsub ilmselt Ida-Euroopa kommunistlikkudesse riikidesse tagaukse kaudu oma mõju sisse viia ning sellest vaatevinklist tuleb läheneda ka presidendi ja tema seltskonna maandumisele Varssavi lennuväljal. See on õieti varjatud meelitamise ja mõjutamise poliitika, mille motoks võiks olla tuntud eesti vanasõna „Hea sõna võidab võõra väe".

Miks Carter valis oma raudeesriidetaguseks peatuspunktiks just Poola, siis leidub ka sellele sammule loogiline seletus. Esiteks tuleb arvestada seda, et presidendi tähtsamaks välispoliitiliseks nõuandjaks ja tema välispoliitika ideoloogiks on poola päritoluga ülikooli professor Zbigniev Brzezinski ning teiseks on Washingtonis juba aastate kestel valitsenud arvamine, et poolakad on suutnud Ida-Euroopa raudeesriidetagustest rahvastest kõige kindlamalt säilitada oma iseseisva joone ning avaldanud Moskva survele kõige tugevamat vastupanu. Kuid sealjuures ei tule unustada veel ühte olulist ja kaaluvat tegurit — Ühendriikides elab kuus miljonit poola päritoluga ameeriklast, kelledest suur osa on valimisealised ning mängivad seega üsna märkimisväärset osa presidendi ja Kongressi liikmete valimistel.

Kuid see on Varssavi külaskäigule hinnangu andmine Washingtoni vaatevinklist lähtudes. See visiit avab aga meile hoopis teistsugused perspektiivid kuid vaatleme seda Poola kommunistliku rezhiimi vaatepostilt. Pilt, mis meile nüüd avaneb, on hoopis teistlaadne ja meile jääb paratamatult mulje, et Poola kommunistlik rezhiim ei otsi Ühendriikidega kontakte suurest sisemisest sõprusest, vaid häda sunnil. On üldiselt teada, et Poola on suurtes majanduslikkudes raskustes ning et ta võlakoorem läänerriikidele, kaasaarvatud Ühendriigid, on paisunud aukartustäratavale summale, mis ulatub 10—12 miljardi dollarile. Möödunud aastal kannatas Poola hävitava viljaikalduse all ning vajab nüüd hädasti Ühendriikide teravilja inim- ja loomatoiduks. Toiduainete nappus on kujunenud ohtlikuks partei peasekretäri Edward Gierek'i rezhiimile ja Ühendriikide majanduslik abi on talle teretulnud päästerõngaks oma positsiooni tugevdamisel.

Ühendriikide presidendi diplomaatiline reis Varssavi oli kahtlemata kavandatud heas usus, kuid selle reisi tulemused ei anna tõenäoliselt kaugeltki neid tulemusi, mida Washingtonis oodatakse. On vaevalt usutav, et Edward Gierek Carteri vastu võttis ilma Moskva nõusolekuta ning seda külaskäiku ja selle tulemusi lähemalt läbi arutamata. Fakt on see, et Poola püsib kindlalt Kremli mõjusfääris ja venelaste kontrolli all ning Poolas ei ole ette näha kommunistliku rezhiimi lõdvenemist ja kommunismile „inimliku näo andmist" nagu seda taotles Tshehhi omaaegne partejuht Dubcek. Tundub, et Varssavis Carterile hea näo näitamine ei ole tingitud niivõrd armastusest ameeriklaste kui Ühendriikide dollari vastu. Ning see poliitika andis ka soovitud tulemusi, kuna Carter lubas Poolale 200 miljoni dollari suuruses summas uut krediiti Ühendriikidest teravilja ostmiseks.

K. A.

Poola tsensuurisaladused jõudsid Rootsi

Ärahüpanud tsensor tõi kaasa käsiraamatuid ja bülletääne

Poola tsensuur on mõjurikas organisatsioon ja asutus mida ametlikult ei ole olemaski. Nüüd on siiski saadud ainulaadseid teateid otse tsensuuri töökojast Poola tsensori Tomasz Strzyzewski ärahüppamisega, kes tõi endaga kaasa oma ametiala sisemisi salajasteks tembeldatud väljaandeid ja teateid. Ta seletused ilmusid Rootsi ajalehes „Dagens Nyheter", samuti teistes lehtedes, andes audentseille materjalidele põhjeneva pildi Poola tsensuuri tegevusest. Nii Poolas kui ka teistes Ida-Euroopa riikides on tsensuuriamet organiseeritud N. Liidu sisemise valveorganisatsiooni eeskujul.

Ärahüpanud poolakas on 32-aastane T. Strzyzewski, kes aastail 1975—77 töötas Krakovis tsensuuriametis, kus oli kokku 25 teenistujat. Kokku on Poola tsensuuriametis 470—480 isikut. Varem värvati tsensoreiks teenekaid parteiametnikke, aga praeguste nõuete hulka kuulub ülikooliharidus. Võrdlemisi mitmel on humanitaarala väljaõpe. Tsensorina töötamine on tegelikult läbikäigu amet ja töökoht. Mõne aasta pärast paljud siirduvad „toimetajaina" massmeediumite teenistusse. Endine tsensor teab väga hästi mida võib kirjutada, mida ei ja kuidas peab õigesti kirjutama.

T. Strzyzewski tuli mõne kuu eest turistina Rootsi. Tema kavatsus ei olnud enam tagasi minna kuna ta oli valinud oma eesmärgiks Poola tsensuuri paljastamise.

Ta seletas, et kuna läänemaailmal ei ole konkreetset pilti olnud tsensuuri tööst Poolas ja teistel sotsialismimaadel, siis Strzyzewski tahtis oma läände tulekuga selle tühimiku täita.

Kolm kuud pärast Strzyzewski tulekut saabus Rootsi tema abikaasa Elzbiet. Enne oma sõitu oli ta rääkinud Krakovis oma mehe endise ülemaga, kes oli teinud naisele ettepaneku, et ta mõjutaks oma meest Rootsist koos kaasavõetud dokumentidega tagasi pööruma. Elzbiet oli teeselnud, et ta on samal arvamisel. Abielupaari lapsed 4-aastane ja 6 kuu vanune imik on veel Poolas. Strzyzewski ütleb, et ta pöörab kas või maa ja taeva kummuli, kui ei saa neid oma juurde. Halvemal juhul ta on valmis alustama näljastreiki. Strzyzewskil on Poolas vend, kes on kuulduste kohaselt töötu.

Strzyzewski õppis kolm aastat majandust. Siis ta katkestas oma õpingud ja hakkas ühe väikse ettevõtte personalijülemaks. Sealt ta asus Krakovisse tsensuuriameti teenistusse 1975. a.

Tsensuuriametil on Poolas 21 piirkonnakontorit lisaks Varssavis asuvale peakontorile.

Tsensuur haarab kõik meedia liigid: ajalehed ja -kirjad, kirjad, raadio, televisiooni, filmid ja teatri.

Enne salajaste dokumentide avaldamist Strzyzewski saatis nende ärakirjad KOR inimõiguste grupile Varssavisse, kus need kinnitati märkusega, et dokumendid on õiged ja nõustuti nende avaldamisega.

Poola tsensuuri ametlik nimi on ajalehtede, väljaannete ja avalike esinemiste järelvalve keskamet (Glowny urzad kontroli prasy publikacji i widowisk). Ametlikult tõesti sellist asutust pole olemaski. Zhurnalistika õpperamatuist on tsensuuri mõiste hoolikalt eemaldatud.

Igal teisel nädalal tsensuuriamet avaldab sisemise ja salajaseks tembeldatud bülletääni. See sisaldab kokkuvõtteid ja ülevaateid tsensuuri tegevusest. Kaasas on näiteid eemaldatud asjust ja selgitusi.

Kontroll on jagatud viide peaossa: ühiskond ja poliitika, majandus, kultuur, ajalugu ja usku puutuvad asjad.

Väljaande nimi on „Informacja" ja neid tõi Strzyzewski kaasa koguni 7 numbrit.

Veerandaastati avaldatakse kokkuvõte möödunud kolme kuu tegevusest. Siia liituvad ülevaated tsensuuri tegevusest eri piirkondadest. Kokkuvõte selgitab kontrolliva tegevuse kesksemad arengujooned. Selle väljaande nimi on „Biuletyn". Rootsi jõudis ka neist üks number.

Veerandaastati avaldatakse ka sisemine salajane vihik, mis on mõeldud tsensoritele nende teadmiste täiendamiseks.

Vihus on näiteid juhtumeist, kus midagi on pääsenud tsensuurist läbi, mis poleks mitte tohtinud minna.

Vihu lõpuosas on tsensoreile harjutusülesandeid. Ka üks selline väljaanne jõudis Rootsi. Lisaks tõi Strzyzewski kaasa tsensorite käsiraamatu, mis alles 1977. a. väljaantud.

Kõik need väljaanded annavad Poola tsensuurist pildi, mille järgi see on väga kompetentne ja efektiivne. Vägagi erisugustest olukordadest tsensuur annab täpseid seletusi ja juhiseid, mille range ja bürokraatlik keel mõnikord vägisi annab mõnele juhisele koomilise ilme.

Tsensorid saavad palju teada. Neil on lubatud lugeda sellistki, millest teised midagi ei tea ega lähedalegi ei pääse. Aga samaaegselt nad meenutavad merehädas olevat laeva, mis kiirustab edasi üksteise järel lekkivaid pragusid toppides. Nemadki töötavad olukorras ja ühiskonnas kus midagi kogu aeg vajab kohendamist, mida ei tohi avalikult rääkida.

Kommentaarid

Aastavahetusel on kombeks ja traditsiooniks esineda oma soovidega järgmiseks aastaks ja loota nende täielikku või osalist täitumist. Ka nende ridade kirjutaja peas mõlguvad 1978. aastaks mitmed soovid, mis on esitatud alljärgnevates ridades. Nii näeksime ja sooviksime meeleldi, et käesoleva aasta kestel toimuksid järgmised sündmused:

⊕ Lääne suurriigid loobuvad oma senisest kahepaiksest poliitikast, mille kohaselt õigus iseseisvusele on ainult Aafrika ja Aasia riikidel, kuna paljud vanad Euroopa kultuurriigid peavad ägama kommunistliku ikke all.

⊕ Balti riikide küsimuse tõstab Liitunud Rahvaste Organisatsiooni üldkoosolekul üles üks läänemaailma suurriigi esindajaid ning nõuab enesemääramise õiguse rakendamist raudeesriidetagustes riikides vastavalt Liitunud Rahvaste Organisatsiooni põhikirjale ja Helsingi koostöökonverentsi kokkulepetele.

⊕ N. Liidus tuleb Brezhnevi ja tema vanadusest puretud kliki asemel võimule uus võimumeeste grupp, kes heidab nurka läbikukunud partei propagandafraasid ja inimloomu vastased teooriad ning rakendab nende asemele uue majandusliku süsteemi ja tunnustab põhilisi inimõigusi.

⊕ Ameerika Ühendriigid loobuvad oma „kõikuva purjepaadi" välispoliitikast ning deklareerivad oma välissuhete korraldamisel ning N. Liiduga läbikäimisel kindlad seisukohad ja kindlad alused, mis ei baseeru järelandmistele ja kontsessioonide tegemisele.

⊕ Kanada provintsivalitsused ja keskvalitsus lepivad kokku uue põhiseaduse koostamiseks ja Kanada põhiseaduse koju toomiseks Inglismaa parlamendist. Uue põhiseaduse loomise raamides võetakse Quebeci separatistidelt tuul purjedest ning luuakse kindlad ja õiglased alused Kanada ühtsuse ja terviklikuse säilitamiseks.

⊕ Eeloleval kevadel toimuvatel Eestlaste Keskнõukogu Kanadas valimistel kandideerib terve rida noorema generatsiooni esindajaid, et anda oma panust eestlaste keskorganisatsioonile meie vabadusvõitluse jatkamisel.

⊕ Eesti Kultuurikogu Kanadas kutsub üle aastate kokku oma peakoosoleku, et teha otsust oma tegevuse jatkamiseks või selle organisatsiooni likvideerimiseks. Samal koosolekul tulevad selgitamisele ka Eesti Kultuurikogu Kanadas vahekorrad Eesti Kunstide Keskusega.

⊕ Rootsi Eestlaste Esindus (REE) ja Eesti Rahvusnõukogu (RVN) lepivad eestluse huvides ja meie rahvusgrupi tervikluse ja kokkuhoiu säilitamiseks kokku Ülemaailmsete Eesti Päevade Rahvuskongressi põhialustes, mis praeguste väljavaadete juures ähvardavad Rootsi eestlaskonnas esile kutsuda tõsiseid lõhesid ja

(Järg. lk. 3)

Surve vene keele õppimiseks Eestis

26. dets. algas Tallinnas N. Liidu ulatusega konverents, kus arutati õpilaste kommunistlikku kasvatamist vene keele ja kirjanduse õpetamisel rahvakoolis. Konverentsil N. Liidu Pedagoogika Akadeemia asepresident M. Kondakov märkis, et kool etendab suurt osa nõukogude inimese, aktiivse kommunismiehitaja kujundamisel. Vene keele ja kirjanduse õpetamine koolis on erilisel kohal, olles partei- ja nõukogude organite pideva tähelepanu objekt. Konverents oli pühendatud õpilaste kommunistlikule kasvatamisele õppeprotsessis.

Just sellel põhimõttel pööravat ka EKP Keskkomitee pidevalt suurt tähelepanu vene keele paremale propageerimisele, vene keele kui rahvastevahelise suhtlemise vahendi õpetamisele, selle suureneva kasvatusliku osatähtsuse tagamisele, samuti kakskeelsuse protsessi tundmaõppimisele. Konverents andvat hindamatut võimalust eestlastele omandada vene keele õppimise ja õpetamise kasulikke kogemusi. öeldakse „Rahva Hääles".

Lähenedes Eesti Vabariigi 60. aastapäevale

Läkitus USA ja Kanada eestlaskonnale

Eesti Vabariigi väljakuulutamine toimus 60 a. tagasi, kirikukellade helistamise ja riikliku iseseisvuse proklamatsiooni ettelugemisega kiriku kantslitest. Sajandite ootus ja igatsus oli läinud täide Jumala armu läbi. Eesti rahvas vaatas lootusrikkalt tulevikku ja tema mehed asusid varsti võitlusesse, et kaitsta oma rahva vabadust ajalooliste vaenlaste vastu. Aasta varem, maikuul 1917, oli juba toimunud Eesti rahvusliku Kiriku rajamine. Luterliku arusaamise järele kuuluvad usulised ja rahvuslikud väärtused tihedasse ühendusse. Alates usupuhastuse algusest meie põlisel kodumaal, oli toimunud põhiline murrang ka meie rahvusliku ja kultuurilise elu huvides, kuna reformatsiooni Kirik võttis tarvitusele rahvakeele ja kandis läbi sajandite hoolt eesti keele uurimise ja eestikeelse kirjanduse rajamise eest.

Ka tänapäeval meie pagulasolukorras on toimunud elav side eesti kiriku ja meie rahvusliku ja kultuuriliste püüdluste vahel. Teadlike ja oma kodumaad armastavate enamik Läänemaailmas on koondunud eesti rahvuslikesse kogudustesse. Ateistlike kommunistide lootus, et meie kogudused ja organisatsioonid paguluses lõpetavad varsti oma tegevuse, ei ole täide läinud. Ükski kogudus ei ole oma tööd ja tegevust alates 1944. a. sügisest lõpetanud.

Muidugi oleme kandnud oma Kiriku ja koguduste liikmeskonnas suuri kaotusi selle läbi, et tuhanded on oma maise teekonna lõpetanud. Samaaegselt on eestlaste juurdekasv olnud üsna tagasihoidlik. Suur osa meie koguduste liikmetest on jõudnud või jõudmas kõrgesse ikka. Nad on suure ustavusega osa võtnud kiriklikust ja rahvuslikust tööst ja andnud oma väärtusliku panuse. Nüüd on meie püsimisele ja tulevikule otsustava tähtsusega, et keskealised ja noored eestlased koonduvad tihedamalt ja aktiivsemalt oma eesti kogudustesse ja organisatsioonidesse.

Samuti kutsume kõiki neid, kes on eemal seisnud, liituma kristliku ja rahvusliku töö ja võitlusrindega. Olgu see meile kõikidele südamelähedane eriti nüüd, kus meie läheme vastu uuele aastale, mille teisel kuul me tohime tähistada Eesti Vabariigi sünni tähtsat juubelit. Inspireerigu see sündmus meid kõiki. Elustagu ta armastust ja usku Jumalasse ja eesti rahva tulevikku meie kõikide südametes. Selleks meie palume Kristuse nimel Jumala õnnistust teile kõikidele 1978-ndaks aastaks.

OSKAR PUHM
praost
ALEKSANDER HINNO
praost
RUDOLF KIVIRANNA
praost

VALVEARST NÄDALALÕPUL

14. ja 15. jaan. on valvearstiks dr. M. Leesment, tel. 487-6834.

Els Kaljot-Vaarmani Sihtkapitali stipendiumid

Eesti Kultuuri Koondise Kultuurifondi Toimkond teatab, et Els Kaljot-Vaarmani Sihtkapitali stipendiumidele kandideerimise tähtpäevaks on määratud 23. jaanuar 1978. Otsus antakse teada EKK aastapäeval, 12. veebr. 1978.

Sihtkapital on moodustatud abikaasade Erich ja Els Kaljoti korrespektiivse testamendi, mis tehtud 10. sept. 1965, eeskirjade kohaselt. Sihtkapitali eesmärgiks on stipendiumide abil toetada eestlasi, eriti noorsugu, muusika ja teatrikunsti viljelemisel. Sihtkapitali valitseb Eesti Kultuuri Koondise juhatus või selle õigusjärglane.

Kandideerijail palutakse lisada lühikesed eluloolised andmed koos ülevaatega õpiguist ja senisest tegevusest ülalnimetatud aladel ning milleks soovitakse stipendiumi kasutada. Sooviavaldused saata aadressil: Eesti Kultuuri Koondis, Kultuurifond, Box 657, S-101 29 Stockholm.

EKK KULTUURIFONDI TOIMKOND

H. KIRIK
Insurance Agency
KINDLUSTUSED
23 WESTMORE Dr., Suite 200
Rexdale, Ont. M9V 3Y7
Tel. 745-4622

Kommentaarid

(Algus lk. 2)

kujuneda ohtlikuks Eesti Päevade organiseerimisele ja korraldamisele.

● Käesolev Noorte Aasta kujuneb tõeliseks noorte aastaks, mille peamisteks kujundajateks ja läbiviijateks ei ole mitte vanad, vaid noored ise oma värskete ideedega ja uute mõtetega.

*

Ateistlikus N. Liidus pühitsetakse teatavasti jõulupühi varjatud kujul uue-aasta vastuvõtu pühadena, mis puhul ka jõulumehe asemel ilmub jõulukinkidega „näärivana". Vana kombe kohaselt tuuakse tuppa ka jõulukuused, milledele nüüd on antud „nääripuu" nimetus.

Käesoleva aasta nääripühad N. Liidus olid siiski tunduvalt viletsamad kui eelmistel aastatel, mis on suurendanud meelepaha valitsuse vastu. Nii näiteks olid suurem osa Moskvasse müügile toodud näärikuuskedest ilma okasteta, kuna plaanitegijad olid puud liiga vara maha võtnud. Pühade saabumisel tekkisid äride uste ette veelgi suuremad sabad kui neid esineb tavalistel ostupäevadel. Sabades seisjate suuremaks sooviks oli saada pühadeks veidi vorste või lihatooteid, millede järele isegi Moskvas on viimasel ajal suur puudus. Laste mänguasjade kauplused olid peagi tühjaks ostetud ja paljud lastevanemad jäid vaatamata tundide pikkusele sabas seismisele ilma jõulukinkideta. Üks lastevanemaid mainis „New York Times'i" esindajale, et ta oli ostnud oma 4-aastasele pojale kollase plastist traktori 13 dollari eest, kuid see lagunes kodus ära ja ostja töötas kaks tundi traktori kallal enne kui ta suutis selle niivõrd korda seada, et ta julges seda oma väikesele pojale kinkida.

Rikkalikult saada oli ainult vene „shampanjat", mida enam välismaale shampanja nimel ei saa eksportida, kuna prantsuse shampanja valmistajad protesteerivad selle nime kasutamise vastu. Nüüd müüakse „shampanjat" N. Liidu „Nõukogude vahuveini" nime all ja ostjaid on palju, sest peale alkoholi palju midagi osta ei ole.

Sellised on N. Liidu „nääripühad", mida meie isegi unes ei taha kaasa elada.

AMI

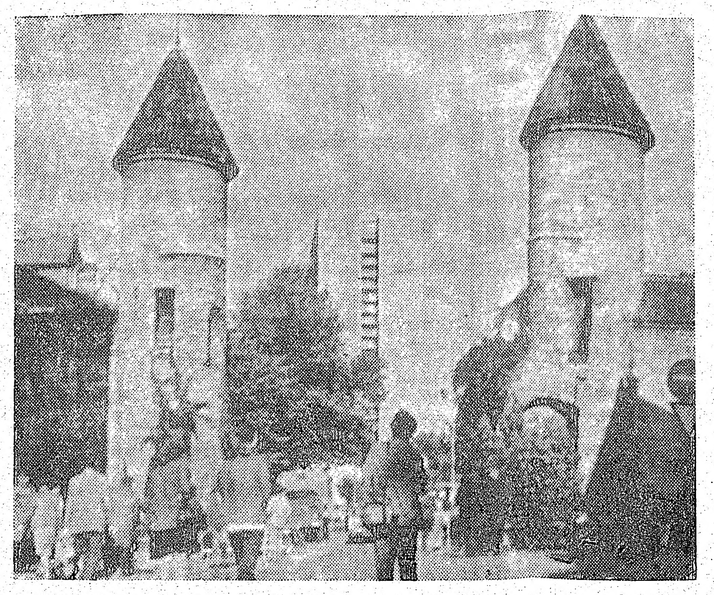

Tallinna Viru värav tänapäeval.

Prantsuse ajaleht:

Tallinn on muutunud Vene kubermangulinnaks

Pariisi ajalehe „Figaro" reporter Renaud Rosset viibis möödunud suvel ajakirjanikuna Tallinnas ning on oma lehe veergudel avaldanud rea artikleid Eestist ja Eesti pealinnast. Reporter vaatleb eriti kritiseeriva pilguga elu Tallinnas ning seal toimuvat venestamisprotsessi, mainides, et Eesti pealinnast on kujunenud venestamise tulemusena Vene kubermangulinn. Ajakirjanik kirjutab:

N.S.V.L. ametliku seisukoha peale vaatamata, mis suvatseb esineda heatahtlikuna „vennasrahvuste" õitsengu arendamisel, paistab Tallinn nüüd enam ja enam Vene kubermangulinnana, kui Eesti pealinnana. Teise maailmasõja ajal, mil Eesti vabariik annekteeriti ja sellele järgnevalt esinevad kõik tänavate nimesildid kahes keeles.

Kaks erikeelset plakatit on ka administratiivhoonete ja ametiasutuste ustel ning venekeelsed ajalehed, eriti „Sovjetskaja Estonia" rivaliseerivad kioskides Eesti omadega.

Vene mõju on masendav ja see suureneb aeg-ajalt, alatasa. Moskva rongist väljudes ja hotelli kõndides tervitavad sind kõikjal punased loosungid, mis ülistavad partei võimsust j.n.e. Kõik sama, mis Moskvas või satelliitmaades, mil pole vähimatki tegemist kohalike elanike ettevõtlusega. Loosungid on enamuses venekeelsed, see pole juhus vaid plaanitsetud keele peale surumine okupeeritud alade rahvale. Tallinnas konstateerime, et iga teine vastutuleja räägib venekeelt. Kohaliku hinnangu järgi on siin elanikest 40—45% venelased. Vastavast ametiasutusest selle arvu kohta selgust pärides vastatakse, et tegemist on peamiselt turistidega kuna on turismi hooaeg.

Imelik väide! Tallinnas on 4—5 hotelli, kuidas küll need 150.000—200.000 venelastest turisti neisse ära mahuksid.

Tallinn meeldib venelastele eriti elustandardi poolest. Jättes kõrvale venestamisküsimuse, on silmaga nähtav, et siin elatakse paremini, kui Vene linnades. Suur kauplus „Tallinna kaubamaja" on rikkalikumalt kaupadega varustatud, kui samased Venemaal. Kohalikud tooted on ka kõrgema kvaliteediga. Eestlased on soomlaste sugulased ja on nähtavasti teadvuses säilitanud kultuursemad rakendusviisid vormidele ja värvidele. Seepärast vist siinne kujundus annab tarbeasjadele ja pakenditele kunstipärase väärtuse.

Võimalik, et see on maitse küsimus aga Vene kaubad ei jäta seda muljet.

Tallinn pole enam Tallinn. Mis juhtub edasi, kui venelaste arv paisub üle poole elanikkonnast?? Kuidas siis Moskva autoriteedid suudavad ära seletada seda evolutsiooni, mis tegelikult on imperialismile põhinev genotsiid.

*

Huvitav on siinsete Tallinnat külastajate muljeid võrrelda ülaltooduga. Kogetakse küll, et mõnel juhul on puudus kartulitest või leivast, pole saada sealiha, kohvi ega pipart jne. Enam olevat aga jalatseid ja rõivastusesemeid. Mida esineb aga masendavalt enam, venestamist — sellest vaigitakse.

Või võetakse olukord nagu praeguste asukohamaadega, kus tuleb kasutada riigikeelt.

Püütakse nagu unustada, et okupeeritud kodumaal on emakeel suuresti ohustatud või ei soovitagi selle üle enam muret tunda.

Samas peab kinni naelutama juhuseid, kus võimud kodumaalt saadavad välja esinejate truppe „kultuuri vahenduse" parooli all. Kultuuri vastu ei saa kellelgi midagi olla, kui aga kontserdil Eesti publikule esinejale on tehtud ülesandeks laulda Vene laule, siis on asi juba liig. Esineja võis tunda suurt, salajast rõõmu ja sellest hiljem kodus ka sõpradele sosistada, et nägi maailmas (seekord Torontos) esimest korda meest, kes Vene laiutamise vastu julges püsti seista. Korraldajad aga?... Andku keegi neile andeks.

A.V.

ESTO MUTUAL FUND, LTD.

Aktsia hind reedel, 30. dets. $5.89

Walwyn, Stodgell, Cochrane Murray Ltd

145 King St. W., Room 1900
Toronto, Ont. M5H 1J8.

Telefon päeval 364-1131
õhtul 925-6812

EESTI KODUS ÜÜRILE ANDA
2 MAGAMISTOAGA KORTER
soodsa hinnaga. Rene Boutique, tel. 961-3639, kodus 483-8494

TOR. E. ÕNGITSEJATE JA JAHIMEESTE SELTSI teadaandeid:

Seltsi esimene KALAPÜÜGIVÕISTLUS toimub Lake Simcoe järve jääl Joyland Beach'is 14. jaan. s.a. Kogunemine kell 7.30 homm. pr. Laanemetsa suvila juures. Võistluse algus kell 8 homm.

* * *

T.E. ÕNGITSEJATE JA JAHIMEESTE SELTSI KORRALINE AASTAPEAKOOSOLEK toimub Tor. Eesti Maja väikeses saalis pühap., 29. jaan. 1978 algusega kell 2 p.l. Palutakse kõiki seltsi liikmeid peakoosolekust osa võtta.

JUHATUS

Meta ja August Pruuli helitööde kontsert

Novembri lõpul toimus Adelaide'i Eesti Majas ainulaadne kultuurisündmus, abielupaar Meta ja August Pruuli heliloomingu kontsert. Sellega tähistati samaaegselt kahte tähtsat sündmust, helikunstnik August Pruuli 70. sünnipäeva ja koori 20. aastapäeva. Mõlemad on tähtsat osa täitnud sealsete eestlaste kultuurielus.

Kontsert algas Meta Pruuli kompositsiooniga ta oma sõnadele loodud „Laul kodule" kusjuures ta ise juhatas „Ilo" koori. Järgnes abikaasa August Pruuli helitöö (O. Ehaste sõnad) „Kodumaine kevad" ja jälle M. Pruuli helitöö „Esimene lõokene" mis loodud B Kangro sõnadele. Naiskoor esines lõpuks veel M. Pruuli „Mu maa" (G. Neeme sõnad), A. Pruuli „Lepatriinu" (B. Kangro sõnad) ja M. Pruuli „Uudised" helilooja oma sõnadele. Sellejärel muudeti naiskoor segakooriks, kes esitas veel A. Pruuli „Kõik laulud" (O. Ehaste sõnad), A. Pruuli kantaadi „Sõduri ema" M. Underi sõnadele.

Kooride esinemiste vaheajal esinesid solistid ja duetit, A. Pruuli „Teema ja variatsioonid rahvaviisil" esitasid Peeter Salu klarnetil ja Andres Rästas klaveril.

A. Pruuli „Mu isamaa on minu arm" L. Koidula sõnadele esitasid Ruth Auväärt ja Linda Kald, kuna helilooja ise saatis klaveril.

M. Pruuli „Laul külvajast", mis loodud helilooja sõnadele Markuse evangeeliumi aineil ja tema „Kaebelaulu" Aleksis Ranniti sõnadel esitas Laine Helmi klaverisaatel bass Uudo Pajuviidik. A. Pruuli „Igatsus'e" (P. Grünfeldi sõnad) esitasid Margareta Ann Pruul ja Linda Kald, A. Pruuli „Kõik muutub lauluks" (H. Visnapuu sõnad) ja „Kohtumine suvega" (B. Kangro sõnad) esitasid Anne Männik ja Pia Tuul. Melodeklamatsiooni „Kaks luulet" M. Pruuli sõnadel esitas Ivi Kald. A. Pruuli „Sinu tee" (B. Varatalu sõnad) ja „Kergelt roheldunud öös" (A. Ranniti sõnad) laulis Lembit Härm.

Pikk rikkalik kava näitas abielupaari heliloomingut, mida sooja südamega vastu võeti.

Kontserdi lõpul andis Adelaide Eesti Seltsi esimees Heino Limp üle abielupaarile seltsi auliikme diplomid,

kuna tervitusi ja õnnitlusi tõid läti ja leedu kooride esindajad ja Austraalia luteri kiriku president dr. L. B. Grobe.

Ed. Bornhöhe poeg abiellus Maines

Enne jõulupühi abiellusid Maines, Ameerika Ühendriikides elav 75-aastane insener W. Brunberg ja 55-aastane Hellen Naruskov. Peigmees on eesti kirjaniku Eduard Bornhöhe poeg, kes pikemat aega on elanud Ameerikas. Pruut on olnud tegev New Yorgi Eesti Haridusseltsis ja praost Hinno koguduses.

Pianist Arvi Sinka kontsert

Eesti Kunstide Keskuse kontsertsarja järgmise programmi esitab meie paguluses üleskasvanud briljantsemaid kontsertpianiste, dr. Arvi Sinka Detroitist. Enesekindlana ja suurepärast tehnikat ja stiile valitsevana on A. S. nii publikut kui ka kriitikuid köitnud.

Möödunud hooaja edukad kontserdid Detroidi Sümfooniaorkestris pianistina seljataga, nõustus ta esitama oma esimese iseseisva klaveriõhtu Torontos, asendades hiljuti vigastada saanud viiulikunstnikku Hans Bauerit. Kunstnik on Torontos juba kahel korral esinenud, nimelt 1972. aastal Eesti Päevadel ja kaks aastat tagasi kontsertloenguga Tartu College'is.

Sündinud 1938. aastal Tallinnas, alghariduse saanud Saksamaal, Geislingenis, õppis ta edasi Oberlin (Ohio) Konservatooriumis, Mozarteumis (Austrias) ja Indiana Ülikoolis, lõpetades viimase muusikadoktori kraadiga. Tulles esimesele kohale 1967. aastal toimunud Young Artist konkurentsil Chicagos, kutsuti ta Bradley Ülikooli (Illinois) klaveriosakonna juhatajaks. Lahkudes sellelt kohalt, sooritas ta lauljatarist abikaasaga kahe-aastase muusikaretke Euroopasse, esitades kontserte (kaasaarvatud kaasmaalastele) ja töötades mitmes ooperis repetiitorina. Nüüd elab ta Detroitis, kus tal on teenistuse

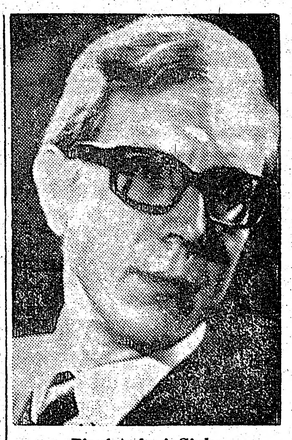

Pianist Arvi Sinka

kõrval orkestris oma klaveristuudio.

Seekordne kava on nõudlik ja erutav. See algab vanameistri Rameau „Gavotte variatsioonidega" ja jatkub Haydni „E-minoor Sonaadiga". Käesolevast sajandist on valitud rahvuslikku muusikat, ameeriklase Barberi „Ekskursioonid" ja eesti helilooja-folklorist Tubina „Karjaseviisid", mida ei ole varem Torontos kuuldud.

Edasi esitab kunstnik 19. s. kontsertsaalide idooli Franz Liszti pürotehnilisi transkriptsioone Paganini kapriisidest, etüüdid nr. 1, 4. Kava lõpus on Chopini loomingust imeilus „Valss A-minooris" ja kontrastirikas „Ballade nr. 1".

Kontsert toimub 15. jaanuaril kell 7 õ. St. Lawrence Centre'is.

Mai Onno kunstinäitus

15. jaanuaril 1978 kell 6 p.l. avatakse Torontos EKK korraldusel St. Lawrence Center'i Town Hall'is Mai Onno kunstinäitus, milline jääb avatuks kuni veebruarikuu alguseni.

Mai Onno on üks nooremapõlve kunstnikke, sündinud Eestis, kuid lapsena sealt lahkunud. Viimasel ajal elanud ja töötanud Mehhikos, kuhu teda tema elukäik on viinud.

Kunstnik algas oma kunstiõpingutega Londonis, Ont. H. B. Beal Technical and Commercial High School'is, mille lõpetas 1957. aasta kevadel, saades eduka koolilõpetamise tasuks üheaastase stipendiumi Mehhiko kunstikooli. See kunstikool andis kunstnikule veel kahel aastal edasiõppimise stipendiume.

Kunstnik on esinenud terve rea näitustega nii üksikisikuna, kui ka koos teiste kunstnikega nii Mehhikos kui ka USA's ja tänavu ka Kanadas.

Mehhikos on kunstniku töid ka auhinnatud. Tema tööd on esindatud nii Mehhikos kui ka USA ja Kanada erakogudes.

Mai Onno tööd on peamiselt looduse, s.o. taimede ja putukate abstraktsioonid (mõtendused) esindatud pastellis, graafikas ja õlis. Kunstniku tööd ilmutavad *silmapaistvat viimistlust* üksikasjades, kui ka suurepärast värvide tundmist ning käsitlust.

Mai Onno kunstinäitus pälvib kahtlemata Kanada eestlaskonna tähelepanu.

L. KAHRO

VABA EESTLANE
kaks korda nädalas

Maksab Kanadas:		Väljaspool Kanadat:
Aastas	$30.—	$32.—
Poolaastas	$16.—	$17.—
Veerandaastas	$ 9.—	$ 9.50

KIRIPOSTIGA

Kanadas:		USA-s:
Aastas	$48.—	$53.—
Poolaastas	$25.50	$27.50
Veerandaastas	$13.50	$15.—

LENNUPOSTIGA ülemere-maadesse:
Aastas $62.—, poolaastas $31.50, veerandaastas $16.50

Aadressi muudatus 30 centi. Üksiknumbri hind 35 centi.

Kanada aadressidele palume märkida „POSTAL CODE" ja USA aadressidele „ZIP CODE"

Pangatshekk või posti rahakaart kirjutada Free Estonian Publishers nimele.

Tellimine saata:
VABA EESTLANE
P.O. Box 70, Postal Stn. C, Toronto 3, Ont.
M6J 3M7

Palun mulle saata VABA EESTLANE aastaks / poolaastaks / veerandaastaks — tavalise / kiripostiga alates „....." .....
..... 197.... Tellimise katteks lisan $ ..... siinjuures rahas / tshekiga / rahakaardiga. (Raha saata ainult tähtkirjas).
Nimi .....
Aadress .....
.....
.....

Nr. 2

OOTAMATA LAHKUNUD ARMAST ABIKAASAT

JOHANNES KARIN'it

sündinud 6. märtsil 1916
surnud 2. jaanuaril 1978

mälestab südgavas leinas

abikaasa LEIDA

OMA ARMAST ABIKAASAT

ALEKSANDER BACHMANN'i

sündinud 14. veebruaril 1900 Tallinnas
surnud 4. jaanuaril 1978 Torontos

mälestab valusas leinas

abikaasa ELVINE

UNUSTAMATA SÕPRA

JOHANNES KARIN'it

mälestavad kurbuses

AIN ja ASTA LEHTOJA

SURMA LÄBI LAHKUNUD ARMAST TÄDIMEEST JA SUGULAST

ALEKSANDER BACHMANN'i

sündinud 14. veebruaril 1900 Tallinnas
surnud 4. jaanuaril 1978 Torontos

mälestavad vaikses leinas

EMMY HIIR abikaasaga
TOIVO HIIR perekonnaga
RAIVO HIIR abikaasaga

KALLIST ISA, ÄIA JA VANAISA

JÜRI PELLA't

sündinud 2. jaanuaril 1893 Kurkse's, Padise vallas
surnud 2. jaanuaril 1978 Clearbrook'is, B.C.

leinavad kurbuses

poeg EVALD perek. Clearbrook'is, B.C.
poeg OSCAR perek. B.C.
poeg AXEL Rootsis
tütar AGNES ERDMAN perek. Ontario's
ja LASTELAPSED

Puhka rahus!

KALLIST MEHE ÕEMEEST JA TÄDIMEEST NING SUGULAST

ALEKSANDER BACHMANN'i

sündinud 14. veebruaril 1900 Tallinnas
surnud 4. jaanuaril 1978 Torontos

mälestavad

ELVINE TURSK
ENDEL TURSK abikaasaga
VILMA PÄRLI abikaasaga

ARMAST EMA, VANAEMA JA ÕDE

ANNA EMILIE KOSMAN'i

sündinud 22. juunil 1888 Vastse Antslas
surnud 23. detsembril 1977 samas

mälestavad südgavas leinas

POEG Vastse Antslas
TÜTAR abikaasaga Kohtla Järvel
POEG perekonnaga Montrealis
ÕDE Kohtla Järvel

SURMA LÄBI LAHKUNUD HEAD MAJAPEREMEEST JA LUGUPEETUD KAASMAALAST

ALEKSANDER BACHMANN'i

mälestavad leinas

TUULE JÜRISALU
IDA JUHKAM
perekond H. PINNA

HEAD SÕPRA JA KODU-EESTI NAABRIT

ROBERT MEIUSI't

surnud 30. detsembril 1977 Kalifornias

mälestavad kurbuses

LEO KASK
VALFRID PAABOR
BERNHARD JÕE
ARNOLD VÖÖL
MEINHARD KUBJA
LEO LUNTER
abikaasadega

MÄLESTAME ARMAST TÄDIMEEST

ALEKSANDER BACHMANN'i

Surnud 4. jaanuaril 1978 Torontos

Ja kumab üle haua,
Sul uue elu koit.

ERNA HEINLA abikaasaga

MÄLESTAME VARALAHKUNUD MÄNGUKAASLAST

MARKUS't

T.E.S. LASTEAED

ENDIST JR 200 ÜLEMA ABI

KINDRALSTAABI-KOLONEL

VÄINÖ V. SAVONEN'i

Eesti K.S. Dipl.
surnud 3. detsembril 1977

mälestab

SOOMEPOISTE KLUBI TORONTOS

Patricia Hearst ei saa uut protsessi

SAN FRANCISCO — Ühendriikide piirkonnakohus lükkas tagasi Patricia Hearsti palve, et kohus tühistaks alama astme kohtu otsuse ja korraldaks uue protsessi Patricia Hearsti pangarööv imise arutamiseks. Piirkonnakohus leidis, et alama astme protsessis ei ole esinenud mingisuguseid väärnähteid ning seetõttu ei ole põhjust uue protsessi korraldamiseks. Patrica Hearsti advokaadid kaaluvad piirkonnakohtu otsuse peale edasikaebamist Ülemkohtule. Bandiitidega ühinenud miljonäritütar mõisteti teatavasti alama astme kohtu poolt seitsmeks aastaks vangi pangaröövimise pärast kuid viibib praegu vabaduses 1,2 miljoni dollari suuruse kautsjoni vastu.

Tänu N. Liidule Soome palvepäevadeklaratsioonis

HELSINGI — Soome vabariigi president Urho Kekkonen on andnud traditsioonilise deklaratsiooni neljaks tänu-, kahetsus- ja palvepäevaks, mida peetakse pidulikult kogu riigis '978. aastal. Vanale kristlikule traditsioonile tuginevas deklaratsioonis on uus see osa, milles osutatakse tänulikkust Jumala ja Kristuse kõrval ka Nõukogude Liidule. Selles puudutakse ka ajakohaseid majanduslikke probleeme, depressiooni ja töötust.

Deklaratsiooni esitas vabariigi presidendile rahvademokraatliku partei liige haridusminister Kalevi Kivistö. Teksti on koostanud haridusministeeriumi kantseleiülem Jaakko Numminen, kes kuulub keskerakonda.

Traditsiooniline, peamiselt kristlikest mõisteist koosnev deklaratsioon puudutab juubeliaasta puhul ka Soome iseseisvuse sündi muuhulgas järgmiste sõnadega:

„Iseseisvuse saavutamise tegid võimalikuks maailma ajaloolised olukorrad. Esimese välisriigina uus Nõukogude riik tunnustas Soome iseseisvust 1917. a. viimasel päeval."

Deklaratsioon soovitab inimesi osa võtta ühiseist jumalateenistustest jumalakodades, samuti kodudes, et siivendada ristiusu igavesi tõdesid.

Ivaski toimetatud maailmakirjanduse käsiraamat ilmus hispaania keeles

NORMAN, Okla. — Kaasaegse kirjanduse käsiraamatul, mis on trükitud saksa-, inglise ja hispaania keeltes on kaastoimetajaks dr. Ivar Ivask, „World Literature Today" toimetaja Oklahoma ülikoolis ja Gero von Wilpert New South Wales'i ülikoolist.

Raamat valmis 1972 ja ilmus esimesena saksa keeles „Moderne Weltliteratur: Die Gegenwartsliteraturen Europas und Amerikas" Stuttgardis Kröner Verlag juures. Ingliskeelne väljaanne ilmus 1973 Frederick Ungari kirjastusel New Yorgis. Selle pealkirjaks oli „World Literature Since 1945: Critical Surveys of the Contemporary Literatures of Europe and the Americas".

Äsja ilmus raamat kaheköitelisena hispaania keeles pealkirjaga „Literatura Mundial Moderna: Las Literaturas Actuales de Europa y America". 882-leheküljelise raamatu kirjastas Gredos Publishing House Madridis.

Käsiraamat on paljude autorite koguteos. Dr. I. Ivaskilt on peatükk eesti kirjandusest.

● Göteborgis toimus kirjandusõhtu, kus kirjanik Arvo Mägi andis ülevaate Karl Ristikivi, A. H. Tammsaare, Pedro Krusteni ja Ivar Ivaski loomingust. Sõnalises osas esinesid ettekandjaina Liidia Saarman, Lille Orlov ja Peeter Koger.

● Austraalia pealinnas Canberras tegutsev eesti näitering võttis kavva Lembit Kooritsa 3-vaatuselise komöödia „Külaline Eestist". Näidendi harjutustega alati novembri keskel. Lavale tahetakse see tuua eelseisva aasta keskpaigu.

● Soomes viibisid paar nädalat Rootsis elav Aarne Viisimaa abikaasa Leidaga. Külla kutsutuna Kuntokallio pensionäride kultuuripäevadele esitas ta seal oma filmi Obermannergau kannatusmängudest ja esines ka solistina. Ta astus üles ka Helsingi Kansallikuoro külalisena, olles selle auliikmeks. East hoolimata vallutas ta kuulajaskonna. Teda soovitakse Soomes jälle kuulda.

UINUS IGAVESEKS MEIE VÄGA ARMAS EMA, VANAEMA, VANA-VANAEMA JA ÄMM

ELISABETH MURAKAS

Sündinud 2. augustil 1884
Surnud 8. jaanuaril 1978

Leinas ja kurbuses mälestavad

DAGMAR KOKKER abikaasaga
TÕNU KOKKER perekonnaga
GEORG POOM

Kirstupanek Peetri kirikus teisip., 10. jaan. kell 8 õ.
Ärasaatmine Peetri kirikust kolmap., 11. jaan. kell 10 homm.

VAIKSELT LAHKUS IGAVESSE RAHUSSE MEIE ARMAS EMA, TÄDI JA SUGULANE

MARGARETE KIVI

Neiuna Palias
Sündinud 19. aprillil 1893 Haapsalus
Surnud 7. jaanuaril 1978 Torontos

„Issand, Sina oled meile olnud eluasemeks põlvest põlve!"
Pslm. 90:1

Kirstupanek 9. jaanuaril 1978 kell 8 õhtul Murray E. Newbiggingi matusemajas, 773 Mt. Pleasant Road
Ärasaatmine sealtsamast 10. jaanuaril kell 10 hommikul York kalmistule

Mälestavad armastuses

poeg ÜLO abikaasaga Eestis
VIIVE ja GUIDO perekondadega
GERDA PALIAS
EMMA PALIAS tütardega Saksamaal
ARMIDE PALIAS
MIRALDA PLUTUS

ARMAST TÄDI JA TÄDITÜTART

MARGARETE KIVI

mälestavad

ERNST PALIAS abikaasaga Hamiltonis
GERDA PALIAS Eestis
VALDUR LEINVEER perekonnaga Hamiltonis

LAHKUNUD ESIMESE LENNU VILISTLAST

MARGARETE PALIAS-KIVI

mälestavad

E. LENDERI GÜMNAASIUMI VILISTLASED

Murray E. Newbigging
MATUSEMAJA
Aastakümnete kogemus eestlaste teenimiseks. Oskuslik nõusnne ja mõõdukad hinnad.
M. WAYNE HAMILTON
Funeral Director
723 Mount Pleasant Rd.
(lõunapool Eglintoni)
Helistada tel. 489-8811 ☎ 489-8002

EELK Chicago Esimese koguduse juhatus kuulutab käesolevaga

KOGUDUSE ÕPETAJA KOHA VAKANTSEKS — koguduses.

Õpetajakoha täitmine toimub EELK põhimääruste paragrahv 96. alusel. Kandideerida soovijatel pöörduda kirjalikult EELK Chicago Esimese koguduse juhatuse poole, sealt saab ka lähemat informatsiooni. Aadressil: EELK Chicago Esimese koguduse juhatus, 2618 N. Talman Ave. Chicago, Illinois. 60647. U.S.A.
Telef. (312) 252-8470

EELK Chicago Esimese koguduse juhatus

Kingad Lääne-Saksamaalt ☎ Tel. 533-8122
Prantsusmaalt, Austriast
Naiste ja meeste kingad.
Ekstra laiad suurused, ka jalatoega
Patacsi Shoe Salon
480 Bloor W., Toronto 4. Ont

KIRIKUD

EESTI EV.-LUTERI USU PEETRI KOGUDUS TORONTOS
817 Mt. Pleasant Rd., Toronto
M4P 2L1. Kiriku tel 483-5847
Õp. Oskar Puhm
84 Dinnick Cres., Toronto
M4N 1L8 tel. 483-4103

JUMALATEENISTUS 15. jaanuaril kell 11 hommikul. Mängib Vaimuliku Orkestri ansambel.

PIIBLITUND kell 10 hommikul. Pühapäevakool. Lastekoori harjutus. Leerieelsed.

Naisring 18. jaanuaril kell 6 õhtul.

JUMALATEENISTUS 22. jaanuaril kell 11 hommikul. Laulab Cantate Domino Ch. Kipperi juhatusel.

ARSTIDE LAUDKONNAVESTLUS kohviga 22. jaanuaril kell 5 õhtul. Juhatab dr. J. Roos. Kohvilaud.

ÕPETAJA KÕNETUNNID teisipäeviti ja neljapäeviti kl. 6—8 õhtul.

TORONTO KOLMAINU EESTI EV.-LUT. USU KOGUDUS
Kirik: 619 Sherbourne St., Toronto (Sherbourne'i allmaajaam on kiriku kõrval).
Õpetaja O. Gnadenteich,
112 Fallingbrook Rd.,
Scarborough, Ont.
Telefon 698-7977 või 766-7853.

Jumalateenistused on jaanuarikuul:

Pühapäeval, 15. jaan. kell 1.30 ja pühapäeval, 29. jaan. kell 1.30.

Kõnetunnid on iga kuu teisel esmaspäeval kella 6—8 kiriku kantseleis, telefon 921-9417.

TORONTO EESTI EVANGEELNE KOGUDUS
Stone Church, 45 Davenport Rd.
Jutlustaja H. Rüdmik
P. O. Box 234, Toronto 18, Ont.
Tel. 233-5390

USUSÕNUMI RAADIOJUMALATEENISTUSED igal pühapäeval, homm. kell 9.30—10.00 lainel CHIC-790 kc.

Raadiojutluse teema 15. jaanuaril „INIMESE TÕELINE SUURUS".

Laupäeval, 14. jaanuaril, kell 7 õhtul PIIBLITUND. Jutlustab H. Söderholm.

Pühapäeval, 15. jaanuaril, kell 3 p.l. „USUSÕNUMI" ÜHISJUMALATEENISTUS. Laulab koguduste ühiskoor, lauluettekanded, jutlustab E. Saraoja. Ülevaade raadio misjonist kodumaal — H. Rüdmik.

EELK TORONTO VANA ANDRESE KOGUDUS
Carltoni ja Jarvise nurgal
Õpetaja Andres Taul
17 Frank Cresc.
Toronto 176
Tel. 656-5248, kirik 923-5172

Koguduse tuluõhtu laup. 14. jaan. kell 6 õ. kiriku saalis. Pidulik õhtusöök, huvitav kava: Ingemar Korjus, Andres Raudsepp j. t. Pääsmed $25.— isikult, pensionäridele $15.—.

Pühap., 15. jaan. JUMALATEENISTUS kell 4 p. l. (vahetatud kellaaeg).

Pühap., 22. jaan. JUMALATEENISTUS kell 4 p.l. (vahetatud kellaaeg).

ÕPETAJA KÕNETUNNID igal teisipäeval ja neljapäeval kella 6—8 õhtul kiriku käärkambris.

TORONTO EESTI VABAKOGUDUS
Tel. 461-2077
562 Jones Ave., Toronto 6, Ont.
Jutlustaja E. Saraoja
20 Thorncliffe Ave.,
Toronto 6, Ont.
Tel. 463-6223

Pühapäeval, 15. jaan. kell 11 homm. JUMALATEENISTUS. Kõnelevad: A. Ehasoo ja jutl. E. Saraoja. Lauluettekanded.

TORONTO EELK JAKOBI KOGUDUS
Kirik: Redeemer Luteri kirik, (Bloor ja Indian Rd.)
Õp. T. Nõmmik, 501 Davisville Ave., Toronto M4S 1J2. Tel. 483-2478.

Pühap., 15. jaan. kell 5 p.l. JUMALATEENISTUS ja pühapäevakool.

ÕPETAJA KÕNETUNNID on teisipäeviti kell 6—7.30 õpetaja kodus. Muul ajal kokkuleppel.

TORONTO EESTI AP.-ÕIGEUSU KOGUDUS
R. R. 5, Orangeville, Ontario
Praost E. Lepik
Tel. 1-519-941-4309

Pühap., 15. jaan. kell 3 p.l. JUMALATEENISTUS Peetri kirikus. Teenib ja jutlustab ülempreester E. Velleso. Laulab koguduse laulukoor hr. G. Raagi juhatusel.

Pühap., 5. veebr. kell 3 p.l. JUMALATEENISTUS Peetri kirikus. Teenib ja jutlustab praost E. Lepik. Laulab koguduse laulukoor hr. G. Raagi juhatusel. Laululehed.

TORONTO EESTI BAPTISTI KOGUDUS
883 Broadview Ave.
Tel. 465-0639
Pastor K. Raid
10 Lamport Ave. Apt. 307
Toronto 5, Ont. M4W 1S6
Tel. 961-8391

„VABADUSE KUULUTUSE" raadiosaated igal pühapäeval kell 3—3.30 p. l. WHLD 1270 kc.

Pühap., 15. jaan. kell 10.15 homm pühapäevakool. Kell 11 JUMALATEENISTUS. Tunnistavad nõukogu vennad. Solist A. Kaups. Kell 6 õ. noorte tunnistusi ja laule.

HAMILTONIS pühap., 15. jaan. kell 3 p.l. JUMALATEENISTUS YMCA saalis. Kõneleb A. Luup, solist A. Kaups.

Kommunism - üks faas vene imperialismi rakendamisel

N. Liidu vanglates viibinud Juri Vudka rääkis Eesti Majas oma läbielamustest

Toronto Eesti Maja väikeses saalis esines möödunud neljapäeval ettekannetega N. Liidu orjalaagritest ja inimõiguste rikkumisest 30-aastane juudi päritoluga Juri Vudka, kes on ise nõukogudevastase tegevuse pärast Venemaal vangis olnud seitse aastat ja elab nüüd Iisraelis. Enne sõnavõttu demonstreeriti ka filmi, mis sisaldas üksikuid filmiülesvõtteid orjalaagrite okastraataedadest ja vahitornidest ning fotosid laagrites viibinud isikutest.

Referaatõhtu korraldas Balti Liit Kanadas ning see oli mõeldud informatsioonikoosolekuna Balti keskorganisatsioonide juhatuse liikmetele ja ajakirjandusele.

Vudka sõnavõtud toimusid küsimuste ja vastuste korras, kusjuures tõlgina tegutses Vudka abikaasa, kes samuti on välja pääsenud Venemaalt.

Juri Vudka kõne ringreisi korraldasid Kanadas ukraina vabadusvõitluse organisatsioonid, kuna Vudka on pärit Ukrainast ning tema emakeeleks on ukraina keel.

Vudka mainis, et praegune kommunistlik rezhiim Venemaal kujutab endast ainult ühte vene imperialismi faasi. Ta väitis, et kommunistlik süsteem ei ole täitnud tema peale pandud lootusi ning N. Liidu elanikkond, nende hulgas ka kommunistid, ei oska enam teha tulevikuplaane ning ei tea kuhu nad kommunismi rakendades välja jõuavad.

Referent avaldas arvamist, et kommunistlikud võimumehed on sliski võrdlemisi tundelikud läänemaailma kriitika vastu

ning see kriitika aitab ka dissidentide ja allaheidetud rahvaste elu teataval määral kergendada. Teisest küljest väitis aga Juri Vudka, et orjalaagrid töötavad endiselt täie koormatusega ning rezhiim nendes laagrites on muutunud viimasel ajal rangemaks.

Lõpuks andis Vudka ülevaate nendest lätlastest, leedulastest ja eestlastest, kelledega ta Vladimiri vanglas ja Mordva orjalaagrites kokku on puutunud. Eestlaste osas esitatud nimed olid meie siinsetele organisatsioonidele juba varem teada.

Ebamäärane deklaratsioon

Iisrael ja Palestiina araablased ei ole rahul Carteri ja Sadati üldsõnaliste seisukohtadega

ASWAN — Ühendriikide president Carter ja Egiptuse president Sadat kohtusid tunniajaliseks nõupidamiseks Aswanis, et arutada Palestiina araablaste tulevikuprobleeme seoses Iisraeli ja Egiptuse vahel toimuvate nõupidamistega Kesk-Idas püsiva rahu saavutamiseks. Mõlemad riigimehed andsid oma nõupidamiste lõpul üldsõnalise deklaratsiooni, mille kohaselt Palestiina rahval on seadusepärane õigus oma tuleviku üle otsustamiseks.

Sadat mainis pärast nõupidamisi, et tema ja president Carteri arvamised Palestiina küsimuses olid täielikult kooskõlas ning et mõlemad riigipead on leidnud delikaatsele probleemile lahenduse.

Carteri ja Sadati üldsõnaline seisukoht on tekitanud siiski erinevaid tõlgendamisi Iisraelis ja Palestiina araablaste juhtivates ringkondades.

Iisraeli peaminister Begin mainis, et Sadati ja Carteri deklaratsioon tähendab enesemääramise õiguse andmist Palestiina araablastele kuid seda on võimatu teha, kuna see ohustab Iisraeli julgeolekut. Begin jäi endiselt oma ettepaneku juurde, et Iisrael garanteerib Palestiina araablastele autonoomia kuid Jordani jõe läänekallas jääb Iisraeli sõjaväelise kontrolli alla.

Palestiina Vabastamise Organisatsiooni radikaalsed juhid lükkavad Carter—Sadati kokkuleppe kategooriliselt tagasi, mainides, et Ühendriikide president otsib Palestiina araablaste probleemile lahendust, mis ei ole kooskõlas palestiinlaste seadusepäraste nõudmistega.

Palestiina arabalaste juhid mainivad, et sellised ebamäärased väljendused nagu seda avaldasid oma nõupidamiste lõpul Sadat ja Carter, ei lahenda praeguseid pakilisi probleeme.

Quebec plaanitseb oma sõjaväge

MONTREAL — Kanada föderaalvalitsusele on tekkinud uus oht Quebecis, kuna separatismi taotleva ja praegu Quebeci provintsis võimul oleva Parti Quebecoisi juhtivates ringkondades kaalutakse Quebecile oma armee moodustamist. Prantsuse päritoluga Kanada armee endine ohvitser Rene Sauve mainib ühes artiklis, et Quebecile oma sõjaväe moodustamine on hädavajalik, kuna Quebeci lahkulöömise järele tekib tal paratamatult arusaamatusi ülejäänud Kanadaga, mis võivad viia sõjaliste kokkupõrgeteni.

Vietnami sõjajõud lähenevad Kambodzha pealinnale

BANGKOK — Vietnami sõjajõud on jatkanud oma edasitungi Kambodzhas ning on nüüd veel ainult 35 miili kaugusel pealinnast Phnom Pengist. Arvatakse, et Hanoi valitsus ei kavatse Phnom Pengi vallutamist, kuna see võiks esile kutsuda suuri tülisid kommunistlikkude riikide peres. Vietnami sõjajõud on vallutanud suure piirkonna Kambodzha territooriumist ning tahavad ilmselt avaldada sellega survet Kambodzha kommunistlikule valitsusele piiritülide lahendamiseks Hanoi retsepti järele. Tai andmetel on Vietnami üksused hambuni relvastatud ameerika varustusega, mis jäi Lõuna-Vietnamisse pärast ameeriklaste kiiret evakueerimist.

INCOME TAX PREPARATION
Mark Tuomola B.A.
191 Eglinton Ave. E., ruum 206
Soome Ühispanga maja
Tel. 488-1801

PRIVAAT-MÜÜK Jane & Sheppard
Suur 1 mag.-toaga condominium. Väga heas korras. Kõik mugavused. Väga lähedal bussidele ja äridele. TEHKE OMA PAKKUMINE. Kokkuleppel saadaval ka kardinad jm. Tel. 743-4888 igal ajal.

SPORT

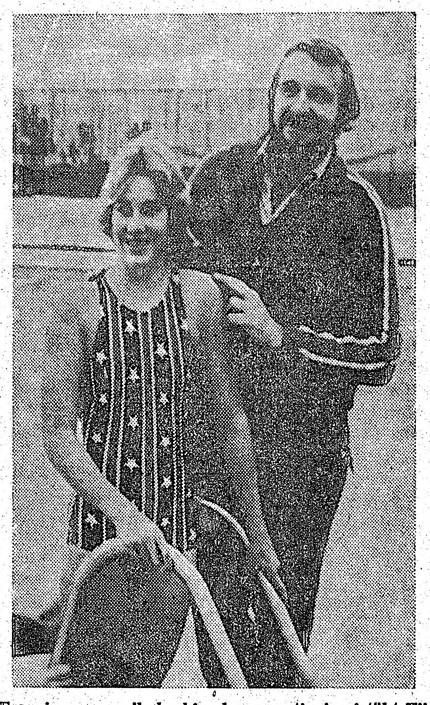

San Franciscos on esile kerkinud uus eesti ujumistäht Tiina Lusik, keda näeme koos oma treeneri Tom Holman'iga. Sama foto on ilmunud ka Kalifornia ajalehtedes.

Tiina Lusik - uus ujumistäht

SAN MATEO, California — Juba mitu aastat on Tiina Lusik olnud silmapaistev noorsportlasena nii eestlaste kui ka ameerikaste hulgas. Suvi 1977 osutus Tiinale aga eriti edukikkaks. 25. juunil ületas ta välis-eestlaste rekordi 100 m naiste rinnuli ujumises ajaga 1.23,60 (endine rekord kuulus Piret Kreemile, ujutud Torontos 1974. a.). 19. augustil Concordis 100 m selili ujumises sai Tiina ajaks 1.12,41, milline on neli kümnendikku parem meie kõigi aegade kuulsama naisujuja Evi Kosenkraniuse tippsaavutusest sel võistlusalal.

Tiina Lusik on sündinud 17. märtsil 1964. aastal. Niisiis mainitud rekordite saavutamise ajal oli ta vähe üle 13-ne aasta piiri. Kahtlemata suursaavutus noorele tütarlapsele. Spordis noortalentide hindamisel on väga tähtis mõõtude küsimus — mitte just Miss World seisukohalt. Tiina on praegu 173 sm pikk ja kaalub 64 kg.

Ta võistleb Golden Gate Aquatic Club värvides, tema treeneriks on Tom Holman — tuntud nimi Kalifornias ujumisspordi alal. Üks Holman'i kasvandikest tõi Münchenist koju isegi olümpiamedali. Treeneri sõnade kohaselt on Tiina tema „käpa all" 2 tundi päevas, 12 kuud aastas. Kevad- ja suvekuudel neli tundi päevas. Edasi kuuleme treenerilt Tiina parematest aegadest 1977. aastal. Kõik on võetud elektrooniliselt AAU võistlustel. Need on järgmised:

50 m vabalt	28,20
100 m vabalt	1.02,82
200 m vabalt	2.19,13
400 m vabalt	4.53,17
100 m selili	1.12,41 (uus V.-E. rek.)
200 m selili	2.47,04
100 m liblikat	1.17,00
100 m rinnuli	1.23,60 (uus V.-E. rek.)
200 m rinnuli	3.07,10
200 m kompleks	2.35,70

Tiina vanemad Valev ja Yola Lusik on mõlemad väga sportlikult häälestatud kuigi ise rekordspordiga mitte tegelenud. Suusatamine, tennis, võimlemine, Euroopa jalgpall — need on perekonna ajaviite lemmikaladeks. Yola Lusik on peamine Tiina „kutsar" treeningult-treeningule ja võistluselt-võistlusele. Küsime temalt: „Palju tunde päevas nädalast nädalasse, kuust kuusse ja aastast aastasse — on see kõike väärt?"

Proua Lusik naeratab ega vasta küsimusele otseselt. Ta ütleb: „Peale selle on mul heameel, et saan Tiinat viia nädalas korra eesti noorte rahvatantsurühma „Kullaketrajad" harjutusele, kus ta osutub kõige nooremaks tantsijaks. Samuti olen naudinguga viinud Tiinat ja temast nooremat venda Indrekut üle mandri kahele ülemaailmsele Eesti Päevadele ning mitmesse eesti noorte laagrisse 3000 miili kodukohast."

RISTSÕNA NR. 953

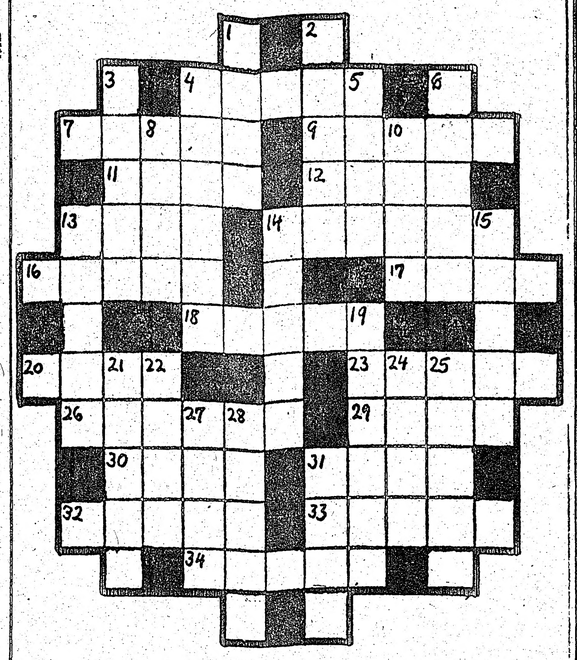

Põikread: 4. Eesti naiskunstnik Kanadas, 7. Pannakse murdunud liikme ümber, 9. Eesti kirjaniku eesnimi, 11. Prantsuse mehenimi, 12. Söögivili, 13. Katoliku jumalateenistus, 14. Raudteejaam, 16. Järgmise päeva, 17. Ilmakaar, 18. Umbrohi, 20. Saksa rahaühik, 23. Kogu aeg, 26. Vedelikumõõt, 29. A. Saali teos, 30. Väike laps, 31. Abiga, toetusel, 32. Metall, 33. Mitte noored, 34. Vabrik.

Püstread: 1. Käsi või jalg, 2. Lahti tegema, 3. Enne, 4. Eesti maalikunstnik, 5. Üksiklane, 6. Lindude elukohad, 8. Hitleri lähemaid mehi, 10. Heide, 13. Saksa kõrgem väejuht II maailmasõjas, 14. Riugas, 15. Tegelane O. Lutsu populaarses teoses, 19. Jalats, 21. Kala elund, 22. On igal inimesel, 24. Pikkusmõõt, 25. Mütoloogiline hiiglane, 27. Kirjutustarve, 28. Riist nurkade mõõtmiseks, 31. Avameelne.

PUHADE RISTSÕNA LAHENDUS

Põikred: 1. Jõuluvorstid, 11. Õnnelik, 12. Aar, 13. Kauni, 15. Ishias, 17. Lina, 18. Valitsema, 21. Kuusepuu, 24. Gau, 25. Spot, 26. Isakariot, 30. RS, 31 Praksus, 33. Algavat, 34 Osava, 35. Avaar, 36. Pat, 37. Vt, 39. Sai, 40. Rendi, 42. Elo, 43. Ainet, 44. Mu, 45. Raoul, 46. Volask, 49. Arnim, 51. Isa, 53. Triangel, 56. Graniit, 58. Taust, 59. Lloyd, 60. King, 61. Messias, 62. Urin.

Püstread: 1. Jõuluoratoorium, 2. Õnnistav, 3. Unine, 4. Le, 5. Ulm, 6. Viivuks, 8. Sasi, 9. Taht, 10. Iris, 13. Kaks, 15. Iluravi, 16. AEG, 16a. Smaragd, 18. Apis, 20. Austrias, 22. Uppsala, 23. Usun, 27. Ila, 28. Ogarus, 29. Tare, 32. Kaval Ants, 34. Operett, 35. Aatom, 38. Ti, 39. Sevilla, 41. No, 44. Maardu, 47. Kinki, 48. Kain, 50 Neli, 52. Siin, 54. Ra, 55. Ase.

Eesti noormees soovib üürida

MÖBLEERITUD TUBA

Mississauga raj. 3 kuuks alates jaan. lõpust. A. Tamm, tel, 699-7323,, helistada kella 7—9 õhtul.

RAAMATUID

müügil	Hind	Saatekulu
„VABA EESTLASE" TALITUSES	$	$
Ilme Ivandi — **Pargi**	2.50	35
Kuldne tammetõru — Näidendid ja ettekanded noortele	3.—	35
L. Wahtras — **Liivaklass**	2.50	15
Ravimtaimed, 250 retsepti	2.50	15
Enn Nõu — **Vastuvett**	5.—	40
Anna Ahmatova — Marie Under — **Reekviem**	3.50	35
H. Michelson — **Skautlikul teel**	3.—	35
H. Michelson — **Noorsootöö radadel**	4.30	35
H. Michelson — **Eesti radadelt**	9.—	35
Eduard Krants — **Lumeliitlased (luuletuskogu)**	3.—	15
Ilona Laaman — **Mis need sipelgad (luuletuskogu)**	3.—	15
Estonian Official Guide	5.—	40
Paul Laan — **Mõttelend — Pilte ja peegeldusi**	5.—	25
Herbert Salu — **Utoopia ja futuroloogia**	4.50	25
Karin Saarsen — **Lohengrini lahkumine**	4.50	15
„Trilan" üksiknumbreid	1.25	
K. Inno — **Tartu University in Estonia**	8.50	40
A. Kubja — **Kadunud kodud — mälestused**	4.—	25
A. Kubja — **Mälestusi kodusaarelt**	2.—	20
A. Kubja — **Palukesed**	1.50	20
E. Uustalu ja R. Moora — **Soomepoisid 426 lk. + 64 lk. fotosid**	14.—	35
Leho Lumiste — **Alamuse Andres — biograafiline jutustus kirjanik Oskar Lutsust**	6.65	40
L. Lumiste — **Atlandi aknal**	2.10	40
L. Lumiste — **Killad külas**	5.30	40
A. Vomm — **Ristsõnad I**	2.50	20
A. Vomm — **Ristsõnad II**	2.25	20
A. Vomm — **Ristsõnad III**	2.25	20
A. Vomm — **Ristsõnad IV**	2.25	20
Ants Vomm — **Minu hing (luuletuskogu)**	20.—	40
K. Eerme — **Surnud laevad ja elavad mälestused**	1.50	15
K. Eerme — **Päevata päevad ja ööta ööd II**	4.—	40
S. Ekbaum — **Ajatar (luuletuskogu)**	4.—	30
Aarand Roos — Jumalaga, Kars ja Erzurum	4.—	30
J. Pitka — **Rajusõlmed**	8.80	40
T. Tamm — **Need teod süüdistavad II**	5.—	40
A. Käbin — **Vaim ja muld**	10.—	40
Urve Karuks — **Kodakondur (luuletuskogu)**	6.—	20
RAAMATUID LASTELE:		
Kalevipoeg — Õppe- ja tööraamat lastele	2.50	50
Õpeta mind lugema I — (Õppe- ja tööraamat eelkoolialistele lastele värvitrükis)	3.—	40
Õpeta mind lugema II — Õppe- ja tööraamat eelkoolialistele lastele värvitrükis)	4.—	40
Eesti keele Harjutustik I	2.25	35

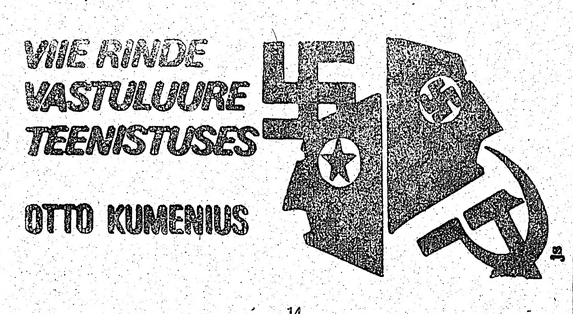

14.

Kotov oli muide suletud putkasse vastuluureosakonnas, aga võtsin, nagu öeldud, teda mõnel korral enesega kaasa. Mõnikord on rohkem kasu usaldusest kui ebausaldusest. Väiksed meelelahutused olid Kotovi üksluises elus kulla väärtusega. Minu arvates oli ebainimlik lasta teda putkas istuda sel ajal kui mina jalutasin linnas.

Kord lõunatamas olles Kotov rääkis oma viimasest Soome saatmisest enne kui ta kinni sattus. Ta oli seitsme teise spioonist sõbraga lennanud Leningradist Kymi piirkonda. Neile oli määratud sabotaazhi sooritamine Kymi tehaste vastu. Tema kätte oli pistetud sigarikast, mis sisaldas venelaste poolt leiutatud uut tulesütitusainet. Karp tuli ainult asetada või peita mõne ehituse seina äärde, teatud aja pärast see süttiks ja tekitaks tulekahju. Karpi oli Kotovi kätte ulatanud tema oma õpetaja major Petrov ja see tuli asetada Kymi-ettevõtte tööstushoone seina äärde. Sõja ajal me registreerisime lugematuid metsatulekahjusid, mis meie uurimiste kohaselt olid tekitatud vene agentide poolt. Nad tõid tulles kaasa väikseid vademeekum-pudeleid, kus oli piiskkork. Pudelis oli uut ääretult tugevat sütitusainet. Mõnest õigesse kohta asetatud pudelist imbuv vedelikupisar võis panna metsa põlema.

Kotovi ja ta seitset sõpra transporteeriv vene lennuk oli parajasti teel Kymijoe suunas, kui Kotov ühe suure soome sõlmpunkti vahetus läheduses tundis end hakkavat omapäraselt higistama. Kõik kaheksa olid valmistanud end lendlehtede alla heitmiseks, kuid nüüd tekkis ootamatu takistus. Just see kaenlaalune, kuhu Kotov oli asetanud sigarikarbi oma jaki alla, hakkas kuumenema ja isegi suitsema. Vedelik karbis oli süttinud põlema. Küsimus oli sekundites, et kogu lennuk ei hakkaks põlema ja kõik lendajad ei saaks plahvatusel surma. Hetkegi pikemalt mõtlemata Kotov viskus läbi avatud pommiluugi ja langes põleva tõrvikuna koos lendlevate propagandalehtedega alla.

Kui ta seda jutustas, tuli mulle meelde üks raport, mille valveametnikud just sel ajal olid saatnud osakonda. Rapordis nimetati, et öö ajal selle piirkonna kohal oli kuuldud lennuki mürinat ja pandud tähele mingit põlevat eset, mis oli alla langenud. Põlev ese oli siis olnud Ivan Kotov. Langevari oli normaalselt avanenud ja Kotov hõljunud alla läbi pimeduse. Need hetked õhus, enne kui ta oli tundnud kindlat maad jalgade all, olid talle tundunud igavik-pikad. Allatulekul mõned kohad ta kehast olid saanud tulehaavu. Juuksed olid läbimärjad. Ta pöörles maapinnal, et kustutada põlevaid riideid ja tajus, et teda oldi õige halvasti koheldud. Igal juhul tema tugev, hästiarenenud keha võitis tulest saadud haavad ja seitsme nädala pärast oli ta jälle oma positsioonidel, kui oli kodutee suuna leidnud ainult tähtede ja maastiku abil.

Kord istusime ja arutlesime pikalt sellest kuidas paremini võiksime Alberti raadiosaated Kuusisaare suvilast pidada „soojadena", et venelaste vastuvõtjad oleksid kahtlusteta nii kaua kui võimalik. Helistasin soome ja saksa rindestaapidesse ja küsisin neilt selliseid teateid, mille saatmisest Leningradi ei tekiks mingeid pahandusi. Need ei võinud olla vanemad kui 3—4 tundi, ükskõik missuguste üksuste poolt. Märkasime üsna varsti, et venelaste vastuvõtjad kontrollisid saadud andmeid, mida neile saatsime, kuid teiselt poolt nad tundusid olevat üsna rahul nende teadetega, mida „nende" agendid hankisid. Sellest, et uudised olid mõned tunnid liiga vanad, et olla kasutuskõlblikud, muidugi ei saanud süüdistada agente. Kotov jätkas Albertile raportide „söötmist", mida venelased neelasid. Saime ka peagi tunnistuse sellest, et nad pidasid neid raporte ehtsaiks. Kotovi söögitagavara pidi teatud ajal lõppema. Niinimetatud torpeedos, mis oli lastud maha samaaegselt temaga, oli olnud 100 kilogrammi toiduaineid, muuhulgas lihakonserve, konjakit ja 70.000 Soome marka rahas. Alberti raadio vahendusel Kotov nõudis nüüd uut saadetist. Vastuseks oli, et uus saadetis saadetakse teatud ööl pealinna lähedal asuvale heinamaale. Kotovil tuli maastikul märkida valgusega nelinurk just sel kellaajal, mil lennuk saabus.

Võtsime mitmel korral vastu selliseid „õhutorpeedosid", mis olid täis toitu, vodkat ja Soome valuutat. Ühel päeval tegin Kotovile ettepaneku:

„Oleks õige huvitav teada saada, kes tegutseb venelaste agendina Helsingi raudteejaamas."

Kotov oli kohe valmis tegutsema. Koostasime telegrammi, kus teatasime, et Helsingi raudteejaamas oli viimasel ajal olnud ebatavaliselt vilgas tegevus. Kotov küsitles sobivat sidemeest, kes võiks silmad lahti hoida. Umbes 2—3 nädala möödudes Albert võttis vastu järgmise raadioteate:

Minge raudteejaama kolmanda klassi restorani. Küsige uksehoidjat Jakobit. Näidake talle poolikut kammi, mille saite oma varustusega kaasas, tal on selle teine pool.

Jakob läks meie lõksu. Ta oli esimene vene agent kelle Kotov meie kätte toimetas. Jakob oli jaáma „vana ustav tööline". Ta oli 12 aastat töötanud Nõukogude Liidu heaks raudteejaamas. Ei olnud väljunud sealt üksuste või sõjaväetransporte, millest venelased poleks saanud üksikasjalikke teateid.

Kotovi abiga saime oma lõksu mitmeid teisigi venelaste agente. Ja Moskva—Kuusisaare vaheline raadioside tegutses nii suurepäraselt, et Kotov märkas ühel päeval, ta oli Lenini aumärgi omanik — vaenlase maal. Ka ta sõjaline aukraad tõusis. Selle tegid venelased raadio teel talle teatavaks.

Ühel kaunil suvepäeval Kotov, leitnant Brusila, seersant Korhonen ja mina olime luureosakonna asjus reisil Porvoo suunas. Olin üürinud oma perekonnale suvila Gumbostrandis. Tegin ettepaneku sinna minekuks, et abikaasa Maj-Liis võiks pakkuda meile aias kohvi. Mu poeg Tom — sellal umbes viieaastane — oli meiega koos aias. Kõige vestluse keskel ta äkki hüüdis, et tahab minna sõudma. Palusin et seersant Korhonen läheks pojaga koos.

„Ei", ütles poeg, „tahan minna selle onuga" ja näitas sõrmega Kotovile.

Mis teha? Kotov oli siis mu abilisena olnud alles kaks kuud. Kui nüüd ilmneks, et ei usaldanud teda, kuidas see mõjuks talle, kuidas sujuks selle järel meie koostöö? Kotov tõusis ja hakkas ranna suunas astuma, minu poeg järel. Neil oli hea paat, Kotov võttis aerud ja vene kadus merele. Kulus tund, siis teinegi. Alles siis, kui nad olid ära olnud ligmale kolm tundi, mu töökaaslased muutusid ilmselt rahutuiks. Või nii, mõtlesin ka mina, vene meisterspioon Kotov on karanud oma teed ja viinud minu pojagi kaasa.

Just mõeldes tõsiselt, kas oleks aeg alustada nende tagaajamise organiseerimisega, ilmus vene neeme nuka tagant nähtavale. Nad sidusid vene puu külge ja Tom jooksis rõõmsalt kilgates rannast üles hoides käes kogukat haugi. Kui saabusid minu juurde heitis Kotov mulle pika, tähendusrikka pilgu. oli kerge mõista tema mõtet: „Said nüüd, kahtleja sell!"

Sõja lõpul Kotov muidugi ei läinud Nõukogude Liitu tagasi. Ta on nüüd Ühendriikide kodanik ja tal on läinud hästi uuel kodumaal. Sama võib rääkida ka Albertist, meie koostöö alati valmis olnud raadiomehest. Täna meenutades Kotovi ja meie koostöö aega, on tahtmine talle kübarat kergitada, samuti ta sõbrale. Kuigi Kotov oli sündinud lihtsais oludes Petroskois, oli ta saanud laia üldhariduse, kes välisest survest hoolimata käitus alati meeldivalt. See, et ta valis kogupaugu asemel koostöö, on kergesti mõistetav, sest kes võiks süüdistada 27-aastast noorukest sellise sammu tegemisel.

(Järgneb)

Muudatusi toetussummade maksmisel

KANADA PENSIONI TOETUSSUMMAD

(Canadian Scene) — Alates 1. jaanuarist 1978 jagavad lahkuläinud abielupaarid Canada Pension Plan'i toetussummad, mis on akumuleerunud nende abielus elamise aja kestel. Jagamine toimub ka sel juhul kui üks abielupooltest ei ole kunagi töötanud väljaspool kodu või maksnud oma osamakse plaanile.

See CPP Act'i parandus kujutab endast naiste õiguste kaitsjate suuremat läbimurdu, kuna seda peetakse esimeseks sammuks, millega tunnustatakse koduste naiste tööpanust.

Nende toetussummade saamiseks peab mitte-töötav abielupool sooviavalduse sisse andma kolme aasta jooksul pärast abielu lahutamist või abielu tühistamist. Seadus ei arvesta vabaabieluliste vahekordadega.

Kõigile peaks olema selge, et maksimum pensionisummat $194.44 kuus hakkavad saama ainult need Canada Pensioni plaani summade saajad, kes on erru läinud pärast 1. jaanuari 1978 ja kes on maksnud maksimum osamaksude määra 1966. aastast saadik.

TOETUSSUMMAD LASTELE

Alates 1. jaanuarist 1978 suurendatakse laste toetussummasid (baby bonus) 17-aastastele ja alla selle vanusepiiri lastele $1.79 võrra kuus, millega toetussumma tõuseb $25.68-le. Eritoetusi kasuvanematele ja sotsiaalasutustele suurendatakse samuti $1.79 võrra kuus ja viiakse igale lapsele antav toetussumma $25.68-le kuus.

VANUSEKINDLUSTUSE PENSIONID

Alates 1. jaanuarist 1978 suurendatakse põhilist igale 65-aastasele ja vanemale isikule ettenähtud vanusekindlustuse pensioni $153.44-le, millega tõus kuus on $3.01. Uus igakuine vanusekindlustuse pensionisumma koos maksimaalse garanteeritud sissetuleku lisandiga on $261.06. Pensioneeritud abielupaarile annaks see põhilise pensioni ja maksimaalse lisandi kombinatsioon kuus 498 dollarilise sissetuleku.

Maksimaalne toetus abielupoolele, mida maksetakse 60—65 aastastele isikutele, kes on abielus vanuse pensioni saavate pensionäridega, tõstetakse praeguselt $244.12-lt kuus $249-le kuus.

Rootsi kunstnikutoetused eestlastele

STOKHOLM (EPL) — Rootsi Kirjanike Fond jagas kunstnikutoetusi kokku 30-le kirjanikule, tõlkijale ja kultuuriajakirjanikule.

Toetused on ühe- ja kaheaastased. Kaheaastase 15.000 kroonise toetuse saajate hulgas oli kaks eestlast — luuletaja ja arst Ivar Grünthal Göteborgist ja luuletaja ning kultuurikriitik Ilmar Laaban Stokholmist.

ADVOKAADID

ENN ALFRED
ADVOKAAT-NOTAR
Room 1912, Royal Trust Tower
Toronto Dominion Centre
Postiaadress: P.O. 326, Toronto
Ont. (Bay & King) M5K 1K7
Telefon: 869-1777
24-tundi telefoni valveteenistus

RAAMATUPIDAJAD

JOHN E. SOOSAAR, C.A.
Chartered Accountant
55 University Ave., Ste. 600
Toronto, Ont. M5J 2H7
Tel. 862-7115

Ly Parma reisikirju

Laevasõit Vahemere randadele

VII

Äpardusi ja reisiseiklusi

Kirjeldatud reisi äparduste või seikluste hulk on üsna kogukas. Siinjuures mõned neist.

Sitsiilia esmapeatusena algas kohe kahe daami käekoti röövimisega tänaval ja mul omal jäi vaid millimeetrike puudu auto alla jäämisest. Võõramaa liiklust ei maksa usaldada — autod tormavad otsemaid edasi kui liiklustuled muutuvad, ilma et hoolitaks, kas jalakäija selleks ajaks üle tänava on jõudnud või alles keset sõiduteed kõnnib. Jäädi lootusetult ja hoolimatult liiklusele jalgu.

Reisijatelaev ei oota ega kontrolli sadamas, kas kõik reisijad tagasi laeval on. Nii juhtus Tuneesias, et souksis (sellel labürüntsel tänavaturul) oli libeda tee tõttu üks reisijaist kukkunud ja jäi sel viisil koos oma abikaasaga ekskursioonikaaslasist maha. Nad ei leidnud enam teed souksist välja ja kui lõpuks leidsid, ei saanud vihmasajus taksot ega osanud endid ka kohapealses keeles väljendada. Laevast jäid nad maha. Sõitsid siis lennukiga Maltasse, et sealt uuesti laevale pääseda, aga tormi tõttu laev seal ei peatunud ja sõitis edasi. Mahajääjail algas nüüd keerukas lennusõit, kuna vahepealseid saarepeatusi nad enam ei usaldanud. Maltast otseühendust Iisraeliga ei ole ja kordusid mitmekordsed ümberistumised, nagu Tuneesiastki tulles, ikka suurlennujaama pidi Rooma, Ateena ja sealt edasi, kuni nad lõpuks Haifas. Iisraelis laevale tagasi said. Lennusõidud olid maksnud $600.—, lisaks mitmepäevalised hotellipeatumised (keskeltläbi $50.— ööpäev) ja sekeldused, mis muidugi igaühele selgeks tegid — laeva peale ei tohi väljasõiduajaks hiljaks jääda, ta väljub täpipealt ja vahest koguni ettenähtust varem.

Pagasi mahajäämise või kadumise võimalust peab igal reisil arvestama. Sedapuhku ei saabunud kohvrid laevale ühel Montrealist kaasasõitnud noorpaaril, ega tulnud need ka järele ühelgi teisel peatusel. „Ehk jäid Montreali, saame seal tagasi minnes kätte," lootis noorik, sihvakas ja blond tshiilitar, abikaasaks tõmmunahaline uruguailane. Kui „troopikasaarte õhtul" limbo võistlusel sama paar võitjatena pudeli shampust sai, oli kogu laevaseltskonna poolehoid nendega — nad vaesekesed olid ju ilma garderoobita!

Ka maaleminekul juhtub pahandusi

Mykonoses olime seiklusteta maale saanud ja kui tagasisõiduajaks sadamasse kogunesime, et tenderitega reidil seisvale laevale sõita, selgus, et ilm oli läinud liiga tuuliseks ja tenderid sadama kohalt laevale ei pääse. „Ranna äärt pidi bussideni, need viivad vaiksesse lahesoppi, kust teid tenderitesse nopitakse," käsutatakse sadamast ja reisijateparv asub kiirkäigul teele linnakese teise serva. Bussid on seal, aga piletitea peale ei võeta, ostmiseks pole aga suuremal osal kohalikku rahagi, sest turismipoodides saab läbi dollaritega. Ootame, ärevuses, kuni saabuvad laevalt korraldajad, kes bussipileteid jagavad ja meid viiakse mõningad miilid edasi, kust tenderitel laevale pääseme. Laineid loobib omajagu üle täistuubitud paadikese, aga oma laeva peale me siiski jõuame.

Äparduste poolele tuleb lugeda ka seda, et kuigi kavatsused selleks on ja vaimgi on kõigiti valmis, on liha nõder, et midagi reisikirjade kirjutamise osas läbi saaks viia otse koha peal. Aega pole millegi põhjalikumaks lugemisekski. Niivõrd mitmekesine, üritusterohke ja kirev on elu laeval, et millekski tõsisemaks või järjekindlamaks puudub lihtsalt aeg.

Reisipalavik on nakatav

Laevastatistikat ehk nii palju, et see on 12.500 tonnine laev ja maksimaalselt võtab peale 600 reisijat. Seekordsel reisil on 420 reisijat, kreeklasest kapten Patsinusele allub 200-liikmeline meeskond (kelnerid, stjuuardid j. t. kaasaarvatud), lisaks sellele aga veel tuuri- ja lõbustusjuhtkond ning esinejad.

Reisijate koosseis on kirju ja mitmed neist on õige palju reisinud (näit. üks advokaat abikaasaga läheb jaanuaris laevaga ümbermaailma reisile kolmeks kuuks ja on seda teinud varemaltki). Jällegi selgub ammukogetud tõde: vähe on neid, kes oma elus vaid ühe reisi on teinud. Kes reisida armastab, teeb seda korduvalt, kes ei — ei tee ainustki reisi. Reisipisik on parajale pinnale sattunult nakatav, väga nakatav.

Laevasõidul, ühes kokkusurutud kindlailmelises ühiskonnas, on reisitutvusi kerge saada. Jutuajamised olid igati huvitavad ja meeldivad, erandiks vaid üks vestlus Quebecist päritoleva vanema prantslastepaariga, kes olid veendunud separatistid. Tuli meil ära kuulata terve hulk kaebusi, kui halvasti on Kanadas prantslastega ümber käidud ja kui vastuväita püüdsime, saime lõppvastuseks: „Teie, eestlased, olete ometi need, kes meid ja meie vabadusnõuet mõistma peaksite!" Ent me ei mõistnud ...

Huvitavaimad inimesed on sageli just need, kes nii väga välja ei paista, esile ei tüki. Nad hoiavad nagu teistest eemale ega seltsi nii kergesti, ent kui neile läheneda suudad, oled kindlasti ühe aarde võrra rikkamaks saanud.

Torontost oli äsja Montrealis toimunud kunsti- ja käsitööde näitusele saabunud Hilda Härm, keda näeme oma väljapanekute juures. Foto: E. Sügise

Õnnestunud kunsti- ja käsitöönäitus Montrealis

MONTREAL (VE) — Montrealis toimus Montreali Eesti Seltsi ettevõttel enne jõulupühi kunsti- ja käsitöönäitus Montreali EELK Jaani kiriku saalis. Näituse tegelikuks korraldajaks oli Hille Sutt. Näituse avas Eesti Seltsi esimees Erich Aser. Sellele järgnes sõnavõtt Kalle Viires'elt kes käsitles küsimusi: kunstniku kutsumus, inspiratsioon, mida kõneleb meile kunstiteos.

Valguspilte Kalevipojast näitas kunstnik Endel Ruberg. Kunstinäitusel esinesid väljapanekutega: Helmi Arvo, Erich Lepp, Anton Pindam, Mare Pindam, Endel Ruberg, Ingrid Ruberg, Kalev Ruberg, Meeme Sultson, Elmar Sügise, Hille Viires-Sutt, Salme Utsal. Kunstiteoseoid müüdi 3.

Silmapaistvalt suur oli seekord käsitööde osakond kus väljapanekutega oli tugevasti esindatud Toronto.

Seal oli rohkearvuliselt hoole ja armastusega valmistatud puuesemeid, seinavaipu, sohvapatju, linikuid, kootud esemeid, jõulukaarte ja kuld- ning hõbeasju. Müügilaudade ümber käis üsna elev tegevus. Esinejad olid järgmised: Eesti Abistamise Komitee, Etnograafiline Ring, Arvo Härm, Hilda Härm, gaidlipkond „Põhjala Tüdred", Jaan Sutt, Hilda Lindholm, Eva Mann, Tiidrik Helde, Marta Paulus j.t. Eesti muusika eest (lindilt) näitusel hoolitses Elmar Ani.

Järgmisel päeval, 4. dets., toimus sama näituse raames Elmar Sügis'e koostatud 1½-tunnise filmi esitamine. Film algas suurepäraste lähivõtetega rasvatihasest, oravast ja looduse detailidest nähtuna loodusearmastaja südamesoojusega. Suurepäraseid vaateid pakkusid jääpurikad, talvise looduse rahu, vee voolamine jõekeses ja valguse-varju tabamine. Kärpida oleks tulnud filmi võtetega suusamaratonist, mis oli venitatud ülearuselt pikaks.

Rõhutada tuleb aga teemaliselt väga sobivat muusikalist tagapõhja, mis sünkroniseeritult esitamist leidis tõenäoliselt mitte väikese vaeva saavutusena ja oli valitud muusikaarmastaja maitsega.

Vaatajaskond kviteeris nähtud vaeva elava aplausiga. Olgu see tasuks ja tiivustajaks vilkale filmimehele.

H.

Kuulutamine
„VABA EESTLASES"
täidab oma eesmärgi

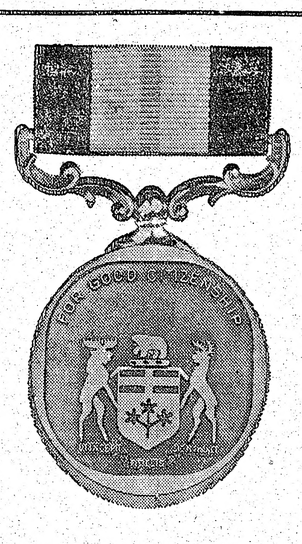

Hea kodanik väärib medalit

Kas te tunnete kedagi Ontarios, kes on muutnud selle provintsi oma omakasupüüdmatusega, humaansusega ja sõbralikkusega — ilma vastutasu ootamata — paremaks elamispaigaks?

Selliste isikute austamiseks on rajatud Ontario Medal for Good Citizenship.

Medali saajad valitakse välja Ontario kodanikkude iseseisva Nõuandva Kogu (Advisory Council) poolt, mille auesimeheks on provintsi leitnantkuberner.

Igaüks võib nimetada kandidaadi Ontario Medali saamiseks ning vastavad sooviavalduse formularid on saadaval kui kirjutada:

Executive Secretary
Advisory Council
Ontario Medal for Good Citizenship
Queen's Park
Toronto, Ontario M7A 1A1

Juba kandidaadi nimetamine on hea kodaniku hindamine. Kõik esildised tuleb sisse anda 15. aprilliks 1978.

Ontario Medal for Good Citizenship

Jõulumehe külaskäik Hamiltoni Täienduskoolis

HAMILTON — Peale küünlavalge jumalateenistust kogunes H. E. Pühapäeva- ja Täienduskooli pere alla kiriku saali, et tähistada jõuluõhtut. Noorte jõulupuule oli kogunenud arvukas sõprade ja vanemate-vanavanemate hulk. Avasõna ja lühikese tervitusega avas jõuluõhtu Linda Ploom, millele järgnesid koorilaulud koolilõpetaja Merike Kogeri klaverisaatel. Kahe klaveripalaga ja deklamatsiooniga esines Linda Ploom. Kristiina Laurimaa esines samuti deklamatsioonidega. Näidendi „Üks jõululugu" C. Dickensi ainetel kandis ette vanem rühm õp. I. Tamme ja I. Randoja juhatusel. Tegelasteks olid: Allan Himma, Toomas Laurimaa, Arne Jõgi, Karl Tera, Karin Randoja, Ingrid Randoja, Anna Gerasimchuk. Noorema rühma näidend „Jõuluvana kingikott" õp. M. Koger'i ja Piret Aasa juhtimisel pakkus rohkesti elevust. Tegelased: Kaara Pallop, Linda Isotamm, Tammy Till, Diana Sukk, Toivo Pallop, Tiia Ploom, Shawn Till, Kristiina Isotamm, Linda Sukk, Linda Ploom, Kristiina Laurimaa, Ellen Randoja. Lõppsõna oli vanema klassi õpilaselt Kristiina Laurimaalt, millele järgnes õhtu lõbusam osa — jõuluvana tulek suurte kingikottidega. Pärast kingituste jagamist istusid lapsed veel koos jookide ja jõulukõpsiste juures, vanematele pakuti kohvi küpsistele lisaks.

Jõuluõhtune kava näitas jällegi, millist suurt tööd on õpetajad ja kasvatajad teinud selle esimese poolaastaga, pakkudes rõõmu nii noorele kui ka vanale.

Võru meeskoor 50-aastane

Novembri lõpupäevil möödus 50 aastat Võru meeskoori organiseerimisest. 1927. a. sügisel koondus koori juurde 21 lauljat. Esimeseks dirigendiks, kes juhatas Võru meeskoori kümme aastat, oli Karl Pütsep. Temale järgnevalt juhatas koori kolmkümmend aastat kunstnik ja helilooja Paul Elken. Praegu, mil kooriliikmete arv on tõusnud ligemale 100-le, juhib koori Heino Pehk, kellel on abiks Ako Tamra. Koor on saanud 1969. a. laulupeo ajal toimunud lauluvõistlusel II koha, 1977. a. veebruaris „Estonia" kontsertsaalis suurte kooride osas I järgu diplomi. Kooril olevat repertuaaris üle 400 laulu, nende hulgas rida ooperikoore ja kantaate. Aukohal aga olevat koori auliikme Gustav Ernesaksa ja kauaaegse dirigendi, võrulasest kunstniku ja helilooja Paul Elkeni looming. Koori juurde kuulub naiskvartett „Sõsara" ja poistekoor, kellest saavat meeskoori töö tulevane jätkaja.

Elmar Tambek 80-aastane

80-nda elukünnise ületas 24. detsembril Vancouveris endine E.V. presidendi kantseleiülem, õigusteadlane Elmar Tambek, pärit Virumaalt. Alustas kõrgema hariduse saavutamiseks õpinguid Peterburi arstiteaduse akadeemias. Saabus 1918 tagasi kodumaale. Ühinenud Vabadussõja ajal I polguga võttis ta osa võitlusist Narva rindel. Lõpetanud 1919 ohvitseride kursused, teenis hiljem üle 5 aasta kahurväes ohvitserina. Jatkanud töö kõrval õpinguid Tartu Ülikooli õigusteaduskonnas, lõpetas ta selle õigusteadlasena 1925. Määratuna pärast seda teenistusse sõjaministeeriumi juriskonsultuuri, viidi ta sealt hiljem üle sõjaprokuröri abiks. Ülendatud 1927 kapteniks, siirdus ta 1929 kohtuministeeriumi koosseisus Rakvere-Paide abiprokurörina, kust üle viidi Tallinna-Haapsalu Rahukogu juurde, ja sellelt kohalt 1937 Kohtukoja prokuröri vanemaks abiks.

Presidendi kantselei ülemaks kutsuti ta 1938. a., töötades seal kuni Vene okupatsioonini. Saksa okupatsiooni ajal oli ta kommunistide poolt küüditatute ja hukatute uurimise korraldajaks, mille juures tal tihti tuli maadelda okupatsioonivõimudega. 1944 sügisel põgenes ta perekonnaga Läände, veetes põgenikuaja Saksamaal Briti tsoonis. Sealt asus Inglismaale, kust 1952 perega emigreerus Vancouverisse. Seal töötas juubilar puhkepalgale minemiseni arvepidamise alal. Ta perekonnast elab abikaasa Vancouveris ja tütar perega USA-s. Juubilari sulest ilmus mälestusteos „Tõus ja mõõn", kahes osas. Akadeemiliselt kuulub E. Tambek korporatsioon Vironia liikmesperre.

VES

„VABA EESTLANE" on vabade eestlaste häälekandja

VABA EESTLANE

Ilmub 2 korda nädalas — teisipäeval ja neljapäeval

Teisipäeval, 10. jaanuaril 1978 — Tuesday, January 10, 1978

KIREV MAAILM

ROOMA — Inimröövi — kidnäpitamine — on Itaalias kujunemas hiigeläriks. Möödunud aastal oli siin 53 inimröövi, kusjuures lunaraha summa tõusis 65 milj. dollarile. Itaaliast on levinud „kidnäpitamine" juba ka Lääne-Saksamaale, Prantsusmaale, Hollandisse ja mujale. Itaalia politsei andmetel inimröövlid paigutavad saadud lunaraha Shveitsi pankadesse. Itaalias ja Shveitsis on nüüd koole, kus õpetatakse autojuhte, kuidas oma peremehi kaitsta inimröövlite vastu. Jõukamad itaallased on juba peagu kõik lasknud oma autod varustada kuulikindlate klaasidega, kuna eriti palju on esinenud inimröövimisi autodest. Inimeste kõrval on hakatud aga röövima ka loomi, näit. võidusõiduhobuseid või rikaste prouade lemmikkoeri, nõudes nende eest miljoneid lunaraha. Politsei andmetel jõukad inimesed ostvat loomi, eriti lemmikkoeri kergemini välja kui inimesi. Politsei on olnud inimröövimiste vastu võimetu.

NEW YORK — Hea söögiisuga inimestele jutustab rõõmustavast uudisest „The Wall Street Journal". Nimelt on katsetamisel üks teatav aine, mis söögi sisse segades muudab toidu kõhus seedimatuks. Seega võib inimene süüa nii palju kui isu on ja kõhtu mahub, kaalu juurdevõtmist ei ole karta. Teadmata aga on ,kas uus aine ei muutu kuidagi teisiti inimesele kahjulikuks. Eelmärgitud ajalehe järele tulevat seedimisvastane aine müügile 1979. a.

MIAMI — Miami Beachis, Floridas oli koos 15.000 arsti, kes tervishoiukonverentsil nõudsid sigarettide kuulutuste piiramist ja sigarettide allaealistele müümise kriminaalkuriteoks tunnistamist, kuna sigarettide suitsetamine põhjustavat südamehaigust.

NEW YORK — Gangsterid lasksid maha oma advokaadi Gino Gallina, olles teada saanud, et ta töötas ka politseile. Politsei andmetel oli Gallina hukkajaks teatav eksekutiiv-meeskond, kes viimase 2 aasta jooksul on hukanud „gangsterite kohtu" otsusel juba 24 inimest.

STOKHOLM — Rootsi sõjaväe majanduses on suur puudujääk, mis tõuseb 3 miljardile. Sõjaväe eelarved ei ole küllaldaselt arvestanud asjaoluga, et varustusmaterjali hinnad on viimasel ajal palju tõusnud. Peale selle on osa summasid varustuse hankimise asemel kasutatud palkadeks ja harjutusteks.

WILTON, Conn. — Filmitäht Linda Blair, kes sai kuulsaks filmiga „The Exorcist", oli üks neist 32-st, kes arreteeriti laiahaardelisema narkootiku ringi tegevuse uurimisel. Umbes kolme miljoni dollari väärtuses kokaiini saadi kätte Floridas ja Texases. L. Blairi süüdistatakse kuritegude eest narkootika müümisel ja ostmisel. Arreteeritute hulgas olid veel kaks senaator Dan Scarborough last, 24-aastane John ja 20-aastane Lynn. Viimane lasti vabaks 6.200 dollarilise, vend 1576-dollarilise kautsjoni vastu. Senaator rääkis ajakirjanikele, et laste arreteerimine oli talle ja abikaasale suureks shokiks.

NEW YORK — Vale tuletõrjealarmi oli 1977. aastal 249.000 — 27% rohkem, kui eelmisel aastal. Iga tulealarmi puhul peab tuletõrje välja sõitma, kulutades tarbetute sõitudega miljoneid.

NEW ORLEANS — Sellel teadmisel, et abielu võib liikuda üles ja alla, Phil Gurian ja ta pruut Karen Rosa valisid kiriku asemel hotelli lifti oma laulatamiseks. 28-aastane peigmees ütles, et kiriklikud laulatused on igavad. selletõttu liftis, kust oli vaade linnale, oli see sündmus palju põnevam.

Poetess pihtis oma loomissaladusi

EKK kirjandussektsioon alustab uute kirjutajate leidmisega

Pühapäeval, 8. jaan. toimus Tartu College'is Eesti Kunstide Keskuse kirjandus- ja luulesektsiooni tegevuse avaõhtu, mis väga halvale ilmale vaatamata oli toonud kokku ligemale 50 kirjandushuvilist. Luuletaja Urve Karuks analüüsis ja selgitas oma loominguga tausta ja oma vahekorda loomissaladustega.

Õhtu avas lühikese tutvustusega president Stella Kerson, selgitades, et paar kuud tagasi organiseeriti kirjanduslik sektsioon, kus juhatajaks on Arvi Kork ja luulesektsioon Urve Karuksi juhatusel.

U. Karuks oma pikas ja näidetega varustatud ettekandes mainis, et ta alustas 17-aastaselt kirjandusliku tööga, kuigi esimesed luulekatsed pärinevad 12-st eluaastast.

Tõsisemad luulekatsed on pärit 60-ndate aastate algusest, millest paremad tööd on võetud kogusse „Savi".

Ta seletas oma lähedust maaga, saviga, kus tekkis poeetiline savimina. Temas on alati olnud midagi talupoeglikku, kuigi ema tahtis temast daami kasvatada. Ta on tahtnud kõike oma nahal kogeda. Enamus luuletusist on kirjutatud elukogemustele nagu luuletus „Savi", kus ta Jumala sarnaselt valmistas inimkuju ja katsus sellele kogu jõuga hinge sisse puhuda. Kui see ei õnnestunud, vihastas ta, purustas kuju ja mattis killudki mulda. Loov-olla tahtmine oli ebaõnnestunud.

Ta andis väga huvitava seletuse oma luulekolaazhile ja vajadusele, mis sellise vormi tingis, kus tema poolt oli protest ühiskondliku kitsarinnalise pagulasmentaliteedi vastu.

U. Karuks leidis, et luuletaja peab olema ehtne inimene, kes ei tohi kunagi enesele valetada. Talle meeldib, mis tugeva tundega on loodud kasvõi enese haletsemiseks. Luuletaja peab kirjutama iseenese elust ja tundest, mis ,loomispõrgust" on läbi käinud. Loomisprotsessis on vaja elemendile sisse tungida, on vaja tunda, et ka kivi on elav ja sel on oma sünnilugu, et sel on oma iseloom nagu ilmneb skulptuuris. Sõnad on talle konkreetsed, neid on tore silmitseda, kuid luule tekkides ta ei mõtle, kas need väljendisse sobivad või mitte. Mõnikord on ta esialgse sõna asendanud teisega, kuigi luuletus valmib täielikult ta mõtteprotsessis nii, et ta ei teagi sellest loomise hetkel, nagu ta polnudki selle valmimise juures. Mõnda pooleli jäänud tööd võib ta hiljem kergesti lõpetada.

Ta puudutas mõistet kodakondur, mis on ta teise kogu tiitliks. See on alateadvuslikult esile kerkinud mõiste, kus ümbritsev ühiskond ei salli üht iseäratsejat kuna massinimene on ideaaliks. Kuid kodakondur võib olla kodanik, kes mööda maailma ringi kondab.

Ta ütles, et talle on öeldud, et ta luuletused on kurvad. See polevat aga üldse nii. Õnneajal lihtsalt pole aega luuletamiseks, siis tuleb elada.

Kurbuse aga ta paneb paberile, saab niiviisi negatiivseist tundeist lahti ja pärast on parem olla.

Teinekord aga tunneb oma hinge just inimsummas külmetavana. Ta arvas siiski, et ta on temas valitsevate dualistlike jõudude tallermaa, kus sarvik ja nimbusesära tema pärast võitlevad. Lapsena uskus ta Jumalasse, aga kui nägi sõja ajal nii palju koledusi ja kannatusi, siis ei suutnud enam uskuda ehkki on katsunud veelgi kontakti saavutada.

Lõpuks ta rääkis oma elamusest illuminatsiooni ehk ekstaasi kaudu, kus inimese vaim ühineb Jumalaga ja universumiga. Ta nägi nagu sisemise meelega, et terve maailm ja ta sisemus oli valgust täis. Ajamõiste oli kadunud, polnud enam ruumi mõistet, igavik oli ta ees. Ta ajju tungis mõne hetkega palju teadmisi. Ta nuttis suurest rõõmust, langes põlvili ja palvetas. Tuli teadmine, et pattu kui niisugust ei eksisteeri, on ainult eksimised kaasinimeste vastu. Pärast tuli suur rahu ja armastuse tunne. Müstilisel hetkel tekkisid põhilised muudatused, millest valmis uus kogu kosmilis-usulist laadi luulet. Näilisest kõvast koorest hoolimata on tal siiski sisemiselt hell ja tundlik iseloom.

Pärast kohvipausi järgnes kirjanduslik arutluskoosolek, millest üle paarikümne osa võtsid.

Arvi Kork kirjandussektsiooni juhatajana andis informatsiooni töökava ühest osast, kus on eesmärgiks uute kirjanduse alal katsetajate leidmine, et neile omapoolset nõu ja juhiseid anda. Proosa alal on tema ise nõuandjaks, kuna luule alal teeb seda Urve Karuks. Tööd võivad olla kirjutatud ka inglise keeles. Kui leidub neid, kes katsetavad ilukirjanduse alal, siis saata need tööd enne 1. aprilli sektsiooni juhatajale, et neile näpunäiteid ja juhiseid anda edaspidiseks kirjanduslikuks loominguks. Esimese proosatöö liigiks on ulmenovell ehk futuroloogiline kirjandusteos.

Teiseks oli arutluseks kirjanduslike referaatõhtute organiseerimine uute ilukirjanduslike teoste arutlemiseks, kuna olemasolev Eesti Kirjanduse Sõbrad pole enam kaua oma tegevusest elumärki andnud. Sellele teatas S. Kerson, et on kavas, et see sektsioon areneks edaspidi kirjanduslikuks ringiks, kel on kavas ka kirjandusõhtute korraldamine.

Samuti on mõte alustada tõlketöödega, et sel alal arendada tegevust ja omada kogemusi eesti kirjanduse inglise keelde tõlkimiseks.

Hiljuti moodustati toimkond kuhu kuuluvad Torontos olevad kirjanikud ja Eesti Tõlkefondi esimees A. Truuvert. Hiljem võib kirjandussektsiooni töö põimuda teiste sektsioonide tööga.

Viimasena puudutati A. H. Tammsaare 100. sünnipäeva tähistamist. H. Lepni tegi EKK-le ettepaneku, et tema kui sugulassidemete kaudu teadlik Vargamäe rahvast võiks võrrelda kirjaniku kujusid tegelike prototüüpidega. Viimane ettepanek võetakse kaalumisele.

Kaks eestlast leiti surnult

Aastavahetuse ringis on Torontos kaks vanemat meessoost eestlast leitud surnult. Mõlemad elasid üksikult. 26. detsembril leiti Otto Vellmann, 70. a. vana südameataki tõttu kokkuvarisenult toolilt istumas. Ta elas eestlase majas. Kui teda enam mitmel päeval ei olnud näha ja uks oli seest lukustatud, kutsus majaomanik politsei, kes ukse avas. Jõulukaartidelt saadi andmeid, mille abil leiti Simcoes asuvad sugulased. Matusetalituse pidas praost O. Puhm, kuna kadunu põrm tuhastati. O. Vellmann saabus Kanadasse Taanist, töötades siin alul metsatöölisena, kuid asus selle järel Torontosse elama.

Teine eestlane, Oskar Wiikholm leiti pärast jõule oma Pickeringis asuvast talust, kus ta oli aastaid üksi elanud. Kui Torontost pärast pühi teda külastama läinud tuttav ei märganud mingeid elumärke, helistas ta Vana-Andrese koguduse õp. A. Taulile, kes kutsus kohale politsei. Need leidsid ukse avamisel mehe surnuna. Hiljem on arstid arvanud, et ta võis surnud olla juba kuni kümme päeva. O. Wiikholmi mattis õp. A. Taul. O. Wiikholm oli viimases sõjas fotograafina sõjakirjasaatjaks idarindel.

Rahvas toetab Tshiili sõjaväelist valitsust

SANTIAGO — Tshiili sõjaväeline valitsus korraldas Tshiilis rahvahääletuse, mille eesmärgiks oli kindlustada valitsuse positsiooni ning saada valitsusele toetust sise- ja välismaiste kriitikute vastu. Äraantud hääle lugemisel on sõjaväelist valitsust esialgsete andmete põhjal toetanud 79 protsenti valijatest, kuna 18,5 protsenti valijatest on olnud valitsuse vastu ja ülejäänud on jäänud erapooletuiks. Sõjaväelise valitsuse juht president Pinochet mainis, et rahvahääletus oli suureks toeks valitsusele ning valitsus hakkab nüüd tulevikus ajama agressiivsemat ja pragmaatilisemat välispoliitikat.

Wintario uued võidud

5. jaanuaril toimunud järjekordsel Wintario loterii loosimisel langesid viis 100.000-dollarilist peavõitu pileteile nr. 16788 seeria 11, nr. 75735 seeria 24, nr. 99146 seeria 45, nr. 37848 seeria 54 ja nr. 16971 seeria 86. Kokku loositi välja 96.390 võitu kogusummas 3.607.200 dollarit.

Samal korral loositi välja ka 100 10.000-dollarilist preemiavõitu, mille numbrid avaldati Toronto päevalehtedes ja on saadaval loteriipiletite müügikohtades.

Nalja

Juuksuriäris 80-ndates aastates vanahärra võtab „Playboy" ja hakkab seda huviga sirvima. Juuksur vaatab seda muheledes pealt ja pilkab vanahärrale silma.

Vanahärra: „Ärge saage minust valesti aru! Ma loen „Playboyd" samasuguse huviga, nagu „National Geographic Magazinigi" — et lihtsalt näha neid huvitavaid kohti, kuhu ma kunagi enam ei saa minna."

*

— Mis vahe on vee ja kaksikute vahel?

— Vee kohta üteldakse teaduse keeles H2O, kaksikute puhul aga — OH kaks!

Eesti Maja uusaasta vastuvõtuballist võtsid osa kuni 500 inimest, kellele maitsvaid toite pakkusid mitmed tublid perenaised. Pildil (vasakult) Asta Kauber, Vaike Purga, Õie Sutt, Meida Liipere ja Juuli Kristal. Foto: Vaba Eestlane

Püha Stefani kroon punastele

Ühendriikide valitsuse kuramaazh Ungari kommunistliku valitsusega

WASHINGTON — Ühendriikide valitsus saatis lennu teel Ungarisse legendaarse Püha Stefani krooni, mida peetakse Ungari riiklikuks sümboliks. Kroon toimetati Ungari rahvuslaste poolt Ühendriikidesse kui kommunistid võimu Ungaris üle võtsid kuid nüüd otsustas Carteri valitsus selle kommunistlikule rezhiimile üle anda.

Ühendriikide valitsuse otsus tekitas vabas maailmas elavate ungarlaste hulgas suurt meelepaha, kuna

diktaatorlike vene püssitääkide abil võimule upitatud kommunistlikku valitsust ei peeta Ungari õigeks valitsuseks.

Ungarlased avaldasid Valges Majas proteste, kuid Carter jäi oma otsuse juurde kindlaks ning loodab krooni tagasi andmisega ilmselt siivendada sidemeid Ungari kommunistliku valitsusega.

Püha Stefani kroon koos sinna **juurde kuuluvate kroonijuveelidega saadeti Budapesti eralennukil. Krooni kohale viijaks oli 24-liikmeline delegatsioon, kellega liitus ka Euroopas viibiv välisminister Cyrus Vance.**

Sun Life Montrealist Torontosse

MONTREAL — Kanada üks suuremaid kindlustusseltse **Sun Life** Assurance tegi teatavaks, et ta toob oma peakorteri keelte probleemide pärast Montrealist Torontosse. Sun Life'i otsus on tekitanud suure raevuhoone Quebeci separatistide valitsuses ning finantsminister Parizeau teatas, et ta esitab seaduse eelnõu, millega kindlustusseltsilt nõutakse 400 miljoni dollari suuruse trahvisumma maksmist. Montreali ärilistes ringkondades mainitakse, et Sun Life'i sammul on väga suur mõju paljudele teistele Quebecis tegutsevatele Kanada ettevõtetele, kes võivad järgneda kindlustusseltsi eeskujule.

$2000 stipendium Eduard Tubinale

STOKHOLM (EPL) — Heliloojate autoriõiguste kaitseorganisatsioon STIM määras käesoleva aasta Atterbergi-stipendiumi eestlasest heliloojale Eduard Tubinale **10.000 (ca $2000.—) krooni suuruses** (Kurt Atterberg oli tuntud rootsi heliloojа ja muusikakriitik).

Ajakirjandus märgib sel puhul, et heliloojа saabus Rootsi põgenikuna Eestist 1944 ja on autor kümnele sümfooniale.

Teine STIM-stipendium 4000 krooni suuruses läks muusikaskribendile musikdirektor Lennart Reimersile, kes nii rootsi kui välismaa muusikaajakirjades on avaldanud rohkeid artikleid.

H. Raigna Kanada murdmaasuusatamise aastaraamatus

„Canadian Cross Country Skier's Guide '78" avaldab oma rubriigis „Where to Ski in Canada" (Kus Kanadas suusatada) ülevaate murdmaasuusatamise kohta Toronto piirkonna aladel, mainides, et selles ümbruskonnas annab informatsiooni suusatamisse puutuvaist küsimustest peainstruktor Harald Raigna.

Sündmuste kalender

Laupäeval, 14. jaan. kell 6 õ. Vana-Andrese kiriku saalis koguduse tuluõhtu.

Laupäeval, 14. jaan. kell 7. õ. Eesti Majas T. Eesti Seltsi Eesti Vabariigi 60. aastapäeva juubeliball.

Pühapäeval, 15. jaan. kell 2 p.l. Monarch Park Secondary School'i ruumes Toronto Eesti Meeskoori Pop-kontsert.

Pühapäeval, 15. jaan. kell 3.30—7 p.l. Peetri kiriku saalis, Kalev Estienne eliitvõimlejate kireva eeskavaga näitemüük.

Pühapäeval, 15. jaan. kell 7 õ. St. Lawrence Hall'is EKK Kontsertbüroo seeriakontsert, esineb pianist Arvi Sinka. Samas kell 6 õ. Mai Onno kunstinäituse avamine.

Neljapäeval, 19. jaan. kell 7.30 õ. Montrealis Jaani kiriku saalis Eesti Naisselts Montrealis korraldusel A. H. Tammsaare 100. a. sünnipäeva mälestusõhtu.

Vabariigi 60. aastapäeva tähistamine Montrealis

MONTREAL (VE) — Eesti Vabariigi 60. aastapäeva aktus Montrealis toimub reedel, 24. veebr. 1978 ,algusega kell 7 õhtul, Windsor Hotellis; samaaegselt tähistatakse ka Montreali Eesti Seltsi 45. aastapäeva.

Aktus toimub Versailles saalis, kõnelejaks on dr. Martin Puhvel, deklameerib Ain Vaus. Kontsertosas esinevad meie tuntud laulja Heinz Riivald — abikaasa Asta Riivaldi klaverisaatel; Armas Maiste — Montreali sümfooniaorkestri klaverisolist; Jan Järvlepp — tshello, Karl J. Raudsepa klaverisaatel ja Montreali Eesti Segakoor Karl J. Raudsepa juhatusel.

Aktusele järgneb koosviibimine Windsor saalis, kus eeskavalises osas esinevad: külalistena Quebeci prantsuse laulu- ja tantsuansambel „Les Tournesols" 20-liikmelises koosseisus, Montreali eesti rahvatantsurtim „Kuppari" ja Montreali eesti naisvõimlejate klubi „Eesti Kool".

Lõbusate laulupalade eest hoolitseb jällegi Heinz Riivald ja tantsuks mängib Karl J. Raudsepa orkester.

Kohapeal pääsmete müüki ei ole. Pääsmed on eelmüügil saadaval laulukoori ja rahvatantsurühma liikmeilt ja Montreali Eesti Seltsi juhatuse liikmeilt.

VABA EESTLANE

TOIMETUS JA TALITUS
avatud esmaspäevast reedeni kella 9—4-ni.

Telefonid: toimetus 364-7521
talitus 364-7675

Toimetajad kodus
väljaspool tööaega:
Karl Arro 766-2057
Hannes Oja 481-5316

Kuulutusi võetakse vastu: nädala esimesse ajalehte kuni esmasp. homm. kella 11-ni ja nädala teise ajalehte kuni kolmap. homm. kella 11-ni.

KUULUTAMINE
VABA EESTLASES
on tasuv ajalehe laialdase leviku tõttu.

Kuulutuste hinnad:

üks toll ühel veerul	$3.25
esiküljel	$3.75
tagaküljel	$3.50

KUULUTUSI VÕTAVAD VASTU:

1. **Vaba Eestlase talitus**
135 Tecumseth Street
Telefon 364-7675
Postiaadress: Box 70,
Stn. C, Toronto 3, Ont.
Talitus väljaspool tööaega:
Helmi Liivandi 251-6495

2. **Mrs. Leida Marley**
149 Bishop Ave.
Willowdale, Ont.
Telefon: 223-0080

„Vaba Eestlases" ilmunud Tommy Tomsoni fotosid saab tellida talitusest või tel.: 423-4558 ja 461-6916.